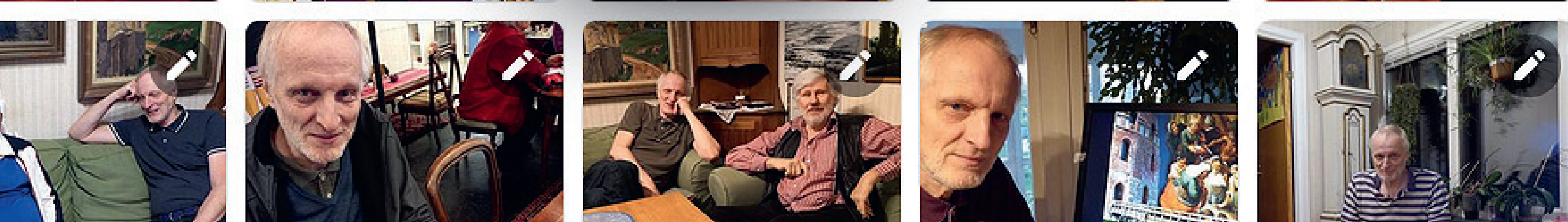
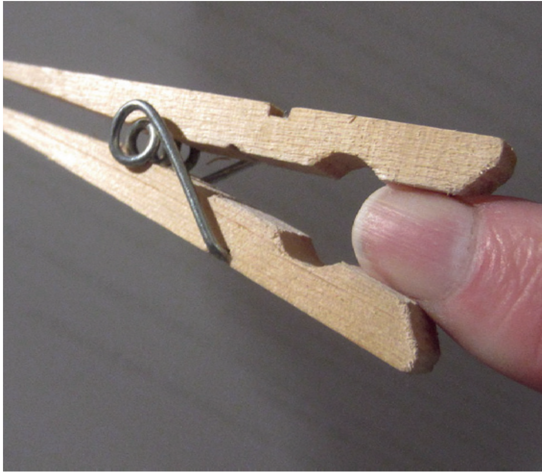

Sven Rosborns inlägg i FaceBook 2015

5 jan 2015

När skaparen gjorde människan glömde han att breda fingrar inte passar till små sms-tangenter. Har fått en ny mobiltelefon och samtidigt kommit på hur man löser problemet. Använd tekniken under nattens sömn och redan efter en vecka ser du resultatet – en till sociala medier mycket väl anpassad kroppsdel.

9 jan 2015

Mina föräldrar flyttade i okt 1944 in i sin 2-rummare på Ellstorpsgatan 3D, 4:e vån, lägenhet 52. Huset var då färdigbyggt och bostadsrättsföreningens namn var Magne. Min far sparade några sidor ur reklamtrycket som HSB gav ut för detta nybygge. Jag har skannat dessa fyra bevarade sidor. Ni kan klicka på bilderna och via Alternativ hämta hem ritningarna på er dator.

Följande noteringar om det nya huset har jag kunnat hämta ur min fars efterlämnade papper:

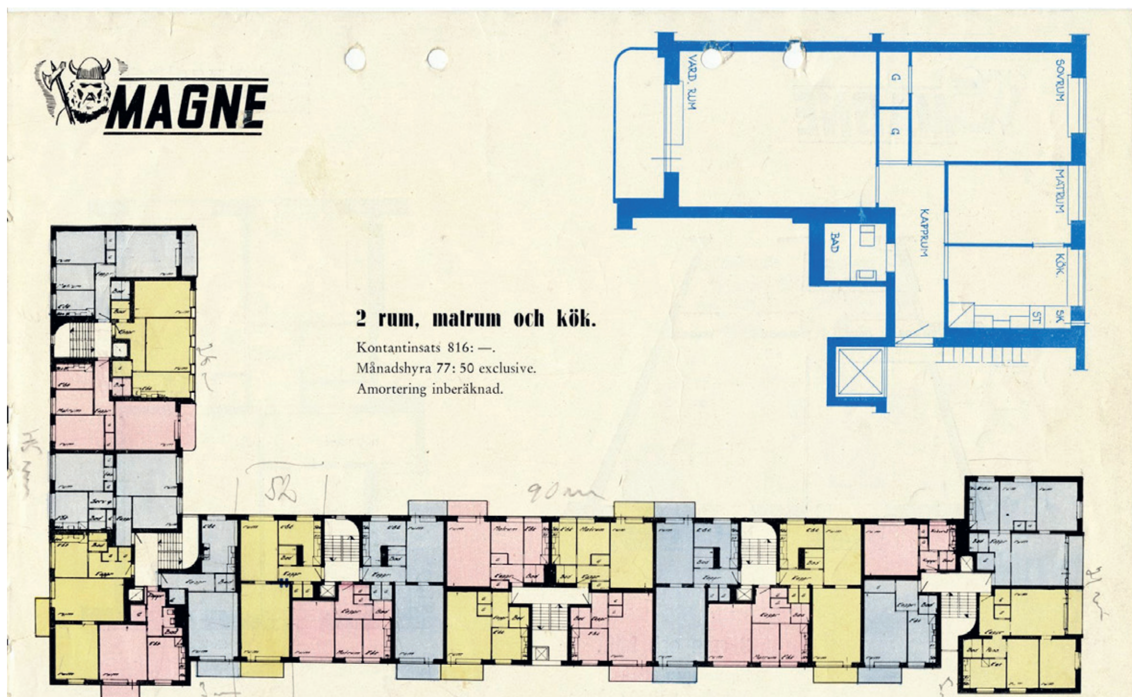
1944-04-11 Gunnar Rosborn inbetalar 409:- till HSB som delbetalning på bostadsrättslägenheten nr 52 i föreningen Magne.

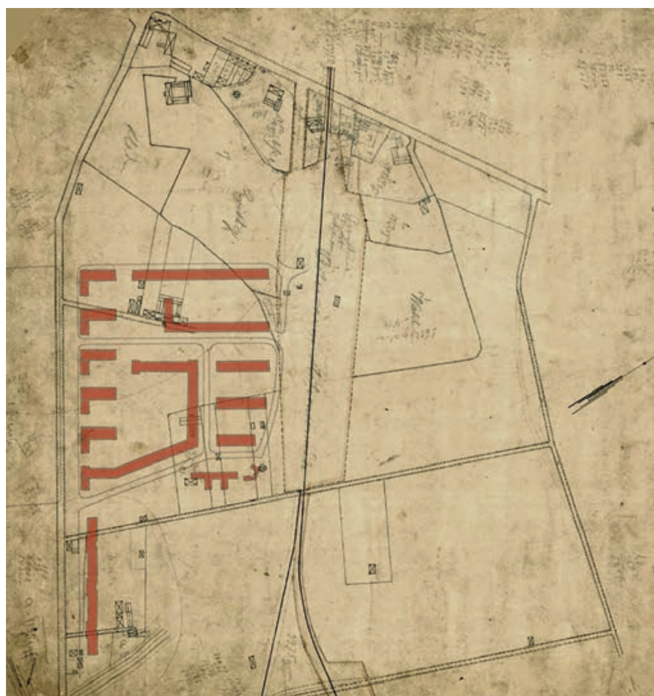
1944-09-02 Gunnar Rosborn inbetalar resterande 408:- till HSB som slutbetalning på bostadsrättslägenheten nr 52 i föreningen Magne. Hela insatsen på 867:- är därmed betald.

1944-10-09 Måndag: Lägenhetsinnehavarna i den nybildade bostadsrättsföreningen Magne kallas till sammanträde i Hyresgästernas Stora Sal S:a Förstadsgatan 79 Malmö (HSB). Det klargörs att inflyttning i det nybyggda huset har fått ske fr.o.m. lördagen den 23 september kl. 13. och att nycklarna kan hämtas på HSB:s kontor Södra Förstadsgatan 79 samma dag 10-15.

9 jan 2014

Jag har på karta på nästa sida från ca 1900 lagt in bebyggelsen på Lillgården och Storgården på Ellstorp. Här kan ni se hur de gamla, ursprungliga

bondgårdarna/husen låg i förhållande till nuvarande gator och tomter.

14 jan 2015

Det var ordning och reda förr i tiden! Då vågade man minsann sätta stopp för frosserierna när de skedde på olämplig årstid.

GT
23 JAN. 1952

Alltför tidiga fastlagsbullar medför böter

Julen slut, resonerade ett par bagare i Malmö och började följaktligen göra fastlagsbullar, men det skulle de inte ha gjort. När polisen fick se bullarna i fönstren rapporterades tillverkarna, vilka har böter att vänta.

Fastlagsbullar får man icke äta när som helst, utan endast på tider som jordbruksnämnden (!) fastställer, och denna institution skall även prissätta bullarna.

Frihet åt fastlagsbullarna är ett rimligt krav, säger Skånes konditorer, men jordbruksnämnden vill icke höra på det örat.

16 jan 2015

På 1980-talet gjorde jag och Håkan Orwén tolv stycken halvtimmars TV-program om Malmös historia. Vi gjorde dessa på vår fritid tillsammans med Malmö När-TV och satt många kvällar och klippte filmerna i Solidarhuset vid Folkets Park. Håkan

Orwén var ju en eldsjäl i Malmö stadsmiljögrupp. Av dessa tolv program finns endast ett, mig veterligen, bevarat. Jag råkade nämligen privat banda in det på ett VHS-band. Trots att jag jagat originalmaterialet under många år är alla banden fortfarande försvunna. Håll därför till godo med nummer 3 i serien, ett avsnitt som handlar om Malmös medeltida tegelhus. Klicka här för att se filmen.

21 jan 2015

När vi tog in ett vikingaskepp i Malmös kanal. Klicka här för att se filmen.

28 jan 2015

Det händer saker i Malmö S:t Petri kyrka. Antikvarie Lina Bjermqvist mailade mig i går att man höll på att ta upp trägolvet i sakristian och att man kommit ner på det riktigt gamla golvet med bevarade gravstenar från 1500-1600-talen. Samma trägolv ålade jag mig in under på 1980-talet, ivrigt påhejad av en fanatisk 93-årig Einar Bager. Höjden mellan trägolv och ursprungligt golv var sådär

YOUTUBE.COM
Golvundersökning i St Petri kyrkas sakristia i Malmö 2015
I januari 2015 tog man upp trägolvet i sakristian i Malmö S:t Petri kyrka. ...

30 cm. *”Du fastnar inte”*, ropade Einar genom det lilla hål vi då tagit upp i trägolvet. *”Du är ju smal som en stör!”*

I dag på eftermiddagen kunde jag se mycket mer än det lilla jag då såg av det gamla golvet. Jag passade på att filma det hela och nu i kväll klippte jag ihop filmen. Ni kan se den här:

29 jan 2015

Var på Latinskolan i dag och noterade skylten (inte den nedersta men väl den översta). Studsade inför denna detaljinformation värdig notförteckningen i en akademisk avhandling.

3 feb 2015

I dag var jag och undersökte alla de gamla gravstenar som kommit fram i sakristian i Malmö S:t Petri kyrka. Trägolvet är nu borta. Vi återfann bl.a. graven till en Malmörådman som dog år 1602. Se här filmen jag gjorde i dag.

Denna är en fortsättning på min tidigare film om sakristian.

4 feb 2015

Efter undersökningen i S:t Petri kyrkas sakristia i går släntade jag iväg till Niels Kuntzes hus vid Östergatan i sällskap med arkitekten Joakim. Man planerar nu att göra husets fantastiska kryssvalvskällaren tillgänglig för allmänheten. Jag ledde den byggnadsarkeologiska undersökningen av huset på 1970-talet och hoppades redan då på att

källaren skulle lyftas fram. Huset är från 1530-talet och här bodde borgmästaren Niels Kuntze med hustrun Anne Jepsdotter. Jag hoppas verkligen att denna enormt stora 1500-tals källare inom snar framtid blir möjlig för Malmöbor att besöka, den är en raritet. Ni kan läsa mer om vad jag skrivit om huset genom att klicka här (huset finns på sidan 92-94):

Fotot ovan visar huset ut mot Östergatan efter det att vi 1973 knackat bort all puts och det gamla murverket med murbågar kommit fram i dagen.

4 feb 2015

Var bara tvungen att återvända till S:t Petris sakristia i dag. Vad stod det egentligen på rådmannens gravsten vars text Anders Reisnert och jag tolkade i filmen. Det stämmer ju inte med vad Isberg s:r publicerat och han borde man kunna lita på (alltså inte sonen Isberg j:r). Han skriver att Jacob Rasmussen dog 1609, att hans hustru hette Anne Jacobsdotter som dog 1618 och att hans mor hette Anne Henriksdotter.

Efter att i morse ha grubblat på detta och samtidigt fått veta att gravstenarna snarast åter kommer att täckas utan att lyftas upp var jag bara tvungen att kontrollera texten i snedbelysning och dessutom ta fram hela texten. Efter hårt jobb med borste och krypande har jag nu den helt säkra texten. Jag har efterkollat tre gånger. Denna måste ju återge sanningen men hur får man ihop detta? Varför ligger två bröder Rasmusson i samma grav? Varför finns det plötsligt två Anne Henriksdotter med olika ålder i graven? Hur kan ett barn på 57 år som dog 159? vara dotter till en kvinna som dog 1618 i 46 års ålder?

ANNO * 1589 * DEN * 20 * NOVEMB
HENSOF * I * HERREN * ERLIG * MAN
CHRISTOFER * RASMVSSON * BORGER
* I MALMO * OC LIGGER * HER BEGRAFVEN *
HANS * ALDER * 31 * AAR
DISLIGIST * LIGGER * HER * BEGRAFV
ERLIG * MAND * JACOP * RASMVSSON
RAADMAND * I * MALMO * SOM * CHRISTILIG *
HENSOF * I * HERRE * ANO * 1602 DEN * 8 * OCTOB :

HANS * ALDER * 41 AAR
SAMLEDIS * HENSOF * I * HERRE * DERIS KIERRE * HVSTRVF * ERLIG * OC * GVD FRYCTIG * QVINDE * ANNE * HENDRICKS * DATTER * ANNO * 1618 DEN * 8 * IVNII * HINDIS * ALDER * 46 AR
DERIS * KIERE * BØRN * ER * HER OC * NEDER * LAGT * ERLIG * OC * GVD FRYGTIG * QVINDE * ANNE * M * HENDRICKS * SOM * BLEFF * SALIGEN * HENKALDIT * I * HERREN * ANO * 159(?) DEN * 23 * AVG * HINDIS * ALDER * VAR 57 AAR * GVD * GIFVE * DENNOM * EN * AREFVLD * OC * GLEDELIG * OP-STANDELSE

6 feb 2015

Var i går kväll på Regionhuset och höll föredrag om Skånes historia. Sveriges sydligaste landskap har ju en otroligt spännande historia - ofta helt olik den som vi en gång fått lära oss i svenska skolböcker. Vem var det t.ex. som en gång för länge sedan kristnade oss?

7 feb 2015

Min mor och far flyttade som nygifta in i bostadsrättsföreningen Magne i Ellstorp. Tio år senare höll föreningen jubileumsfest. Den blev riktigt vild och trevlig (efter det att detta foto togs)

Här är ytterligare en bild på festen som ägde rum för 61 år sedan. Våra föräldrars generation visste hur man skulle roa sig offentligt! (Obs inte mina föräldrar på bilden!)

10 feb 2015

Harald Blåtand erövrade västra och södra Skåne ca 980 och införde troligtvis på allvar kristendomen här. Han satte sina pålitliga män som stormän i bygderna. Vi möter deras namn på runstenarna. En sådan finns t.ex. vid Fosie kyrka i Malmö, se fotot. Stenen berättar om två män, kanske de som byggde den första kyrkan i Fosie. I höstas framkom ett fantastiskt intressant guldfynd, en minnesplatta som kan ha legat i hans grav i norra Polen, se fotot. Jag kommer att hålla ett offentligt föredrag om kungen och om detta unika fynd på Trelleborgs museum den 25 februari 18.30. Det kostar 100:- eftersom man efteråt serverar smörgås och dryck. Man måste göra förköp eftersom platserna är begränsade till 50.

OBS! Föredraget hålls på Trelleborgs museum, inte på vikingaanläggningen Trelleborgen.

10 feb 2015

Just hemkommen från en tretimmars föreläsning i Halmstad. Man hade bett mig att köra Hallands och Halmstads historia före svenskarnas övertaganden 1645. Hallands historia är vansinnigt spännande. Min vana trogen var jag tungt utrustad med videokamera, vanliga kameror, stativ etc. och passade på att fördjupa mig i några historiska minnesmärken på vägen innan föreläsningen. Övraby kyrkoruin, Halmstads föregångare var ju bara ett måste, så också stadskyrkan S:t Nikolai. Här hade jag turen att träffa en person som kommit ut med en ny bok om kyrkan, Peter Lundqvist. Blev mycket diskuterande om medeltida murverk, om pelare, felaktiga rekonstruktioner m.m. Summa summarum - en mycket trevlig dags- och kvällstur. Nattlektyren är given: Peters bok ”Den stora ombyggnaden av Halmstads S:t Nikolai kyrka åren 1757-1760”. Tack Peter för gåvan!

21 feb 2015

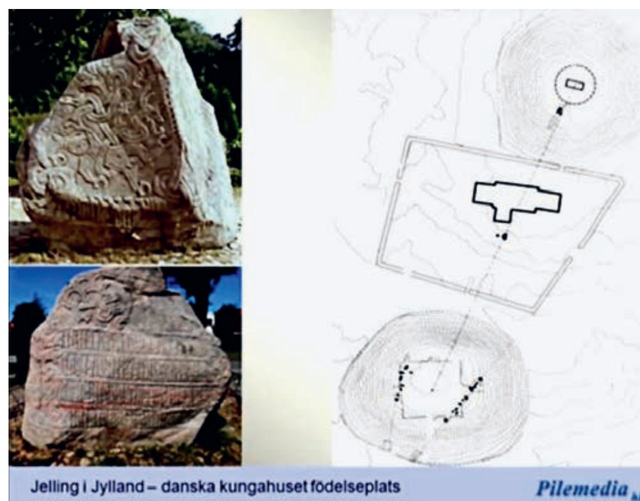
Med sorg i hjärtat har jag mottagit uppgiften att Knut Knutsson inte finns med oss längre. Knut, jag kommer att sakna dina inlägg här på Facebook; alltid sakliga och så otroligt innehållsrika när det gällde speciellt Malmös historia. Dina kunskaper i ämnet var imponerande och inspirerande.

Varje år håller man på Fotevikens museum en minnesceremoni över vänner som gått över. Jag fick en gång uppdraget att skriva den minnesdikt, baserat på tänkvärda gamla nordiska texter, som läses varje år. Vill gärna avsluta mina tankar med en del av denna:

”Vad är ett liv?
En tid mellan ett barnaskrik och en fårad kind.
En ungdoms dröm om framtiden,
och en åldrings blekta minnen.
För varje människa finns en tid,
En födslostund, en älskogsstund.
En tid för skratt och för gråt,
och en tid för att dö.
Ödesgudinnorna väver varje människas liv.
Nornornas arbete är fulländat,
när sländan slutat snurra och tråden är slut.
Svept blir då den döde i sitt livs vävnad.
Boskap dör,
vänner dör.
Även du själv kommer att lämna.
Men de minnen försvinner ej,
som berättar gott om död vän.”

26 feb 2015

I går höll jag på Trelleborgs museum ett föredrag om Harald Blåtand och om det märkliga guldfynd som gjorts och som troligen kan ha legat i hans grav utanför Wollin. Jag har filmat föredraget och klippt in mina Powerpoint-bilder. Första delen av föredraget handlar om Harald Blåtands liv, andra delen handlar om guldföremålet. Ni hittar filmen om ni klickar här.

8 mars 2015

Just nu, för exakt 40 år sedan, stod jag och tvättade vår bil, en liten Fiat 850. Två timmar senare 14.30, var jag och Christina framme i nytvättad bil i Oxie kyrka där alla bröllopsgästerna väntade. Allt medan Oxiemästarens vindruveätande lejon från 1150-talet bevakade oss från dopfunten blev vi vigda av prästen Olandersson. En präst helt i vår

smak; efter vigsel rivstartade han med sin sportbil så kyrkogruset yrde för att hinna till nästa förrättning.

Entrépsalmen var vald med eftertanke - här skulle minsann vårt fina gamla nordiska kulturarv markeras. Medan bröllopsgästerna tog sig till Chess Olga i Pildammsparken mellanlandade vi i en blänkande vit Fiat hos fotografen Brorson.

Fädernas kyrka i Sveriges land,
Kärast bland samfund på jorden,
Vida hon famnar från strand till strand,
Fast är hon grundad av Herrens hand,
Byggd till hans tempel i Norden.

Allt fick sin vigning i kyrkans famn,
Brudgummens löfte till bruden,
Hemmet, de nyföddas kristna namn,
Kämparnas färd till den sista hamn,
Fanan och konungaskruden.

Sv.ps.169:1-2

20 mars 2015

I går kväll avslutade jag min föreläsningsserie på totalt 11 föreläsningstimmar om Skånes och Köpenhamns historia. Föreläsningarna ingår i den större utbildning av Skåneguider som Karin Erlandsson håller i; en utbildning som jag själv upplevt är mycket uppskattad av deltagarna. Nedan har jag

lagt ut några kortare klipp om Köpenhamn under Christian IV i början av 1600-talet.

Klicka här för att se filmen.

20 mars 2015

Det har varit en hektisk vecka. Det här med att vara pensionär är jobbigare än jag trott. I förrgår höll jag ett lite annorlunda föredrag för Hjärt/Lung-föreningen i Malmö. Man ville ha min syn på mitt liv som arkeolog och museiman i Malmö och Skåne under 45 år. Givetvis var det min gamle vän Per, tidigare museichefen på Tekniska museet, som tyckte att jag som 65-åring inte bara skulle ligga och slöa. Ni hittar mitt föredrag genom att klicka här.

22 mars 2015

Jag och min syster vid plaskedammen på Lillgården i Ellstorp sommaren 1951. Ännu för liten att segla med segelbåtsmodeller i plaskedammen vilket några år senare blev mycket populärt, även i den större dammen på Storgården.

24 mars 2015

På nästa sida en bild som tydligt visar hur Hugo Åberg tänkte sig ett stadslandskap med inslag av naturrum när han skapade Ellstorpsområdet invid Värnhem i slutet av 1930-talet. Denna idé var något nytt i Malmös sociala historia, vilken tidigare handlat om trånga bakgårdar. Många barn fick innan dess aldrig uppleva en annan miljö än stadens instängdhet, dikterad av trånga gator med

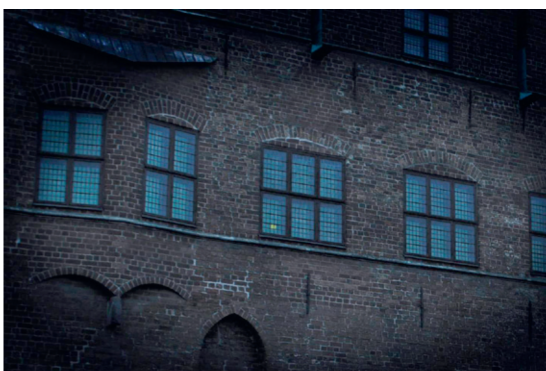

kompakta husfasader runt alla kvartersytor. Vill vi bevara levande delar av vårt kulturarv är det viktigt att sådana här exempel på stadens förändring finns kvar. Utan sin vattenspegling blir emellertid plaskedammens runda hål helt meningslös.

26 mars 2015

Spökar det på slottet Malmöhus?

Det var någon som ställde denna fråga på en annan tråd på FB. Kände mig tvungen att återge en av några märkliga nattepisoder under mina många år som museichef på bl.a. slottet. Ni må tvivla men historien är faktiskt helt sann. Klicka och läs.

26 mars 2015

I går var det våffeldagen. Passade på att bjuda hem min gamle arkeologkompis Göran Winge på en vårlig frosseristund.

26 mars 2015

För exakt 20 år sedan slutade jag som museichef på Stadsmuseet på Malmö museer. Jag gjorde det i protest över att politikerna ville att jag skulle sälja Snapperupshuset från 1840-talet, sälja alla historiska vapen som inte var gåvor och också sälja ca 2300 allmogeföremål från 1700- och tidigt 1800-tal. Jag har aldrig ångrat mitt beslut att lämna något så kulturfientligt.

I kväll var jag åter på min gamla arbetsplats. Värmländska sällskapet ville att jag till dåtida bilder skulle berätta om Baltiska utställningen i museirestaurang Vega. Det blev en riktig fröjdestund - inte minst för att jag fick träffa min gamla kompis Margareta Stenkil som på min tid på slottsholmen var intendent på Naturhistoriska museet på Malmö museer.

Hann också i halvmörkret att inspektera Anders Ödmans stora metallmodell över Malmö på 1600-talet som nu står på borggården. Anders, ett stort grattis till denna mycket fina skapelse. Jag inbillar mig dock att din kära hustru Chatarina också har haft ett finger med i spelet i skaparprocessen.

27 mars 2015

I dag var det möte på Jordberga gods i projektgruppen som bl.a. arbetar med Ulfs run- och bildsten i Tullstorp, en av det dåtida Danmarks mest praktfulla bildstenar från ca 980 e.Kr. På vägen dit tog jag en bild av galgbacken i Tullstorp. Håller på med en utredning om denna. Här halshöggs mellan åren 1758 - 1838 tio personer.

30 mars 2015

EFTERLYSNING ULFS RUNSTEN (TULLSTORPSSTENEN) FÖRE OCH EFTER 1966!

Denna runsten, som står på Minneslunden på Tullstorps kyrkogård sprack när den gamla kyrkan revs 1846 och stenen lades liggande i kyrko-

gårdsmuren. Sedan sattes den upp i sina två delar på kyrkogården 1922 troligtvis direkt på den plats där den står i dag. 1970 är stenen lagad och vi antar att det gjordes i oktober 1966 av Rolf S Wibeck från Riksantikvarieämbetet. Före år 1966 var stenen i två delar och efter 1966 var stenen ihopsatt med cement! Nu önskar vi få all information från lokalbefolkningen, som kan minnas detta och/eller har fotografier av stenen före och efter 1966. Fråga era äldre släktingar och bekanta från Tullstorp, Vemmenhög, Söderslätt om detta och vi är tacksamma för all information vi kan få! Bilden är Nils G Bruzelius teckning av stenen när den låg i kyrkogårdsmuren. Bilden är publicerad 1873 men troligtvis tecknad tidigare.

31 mars 2015

I dag passade Christina och jag på att uppvakta kära faster som fyller 92 år i morgon den 1 april. Tårtan var riktigt smarrig och födelsebarnet tog händelsen med ett leende: *”Att vara född den 1 april måste räknas som ett riktigt stort skämt”*, var hennes kommentar.

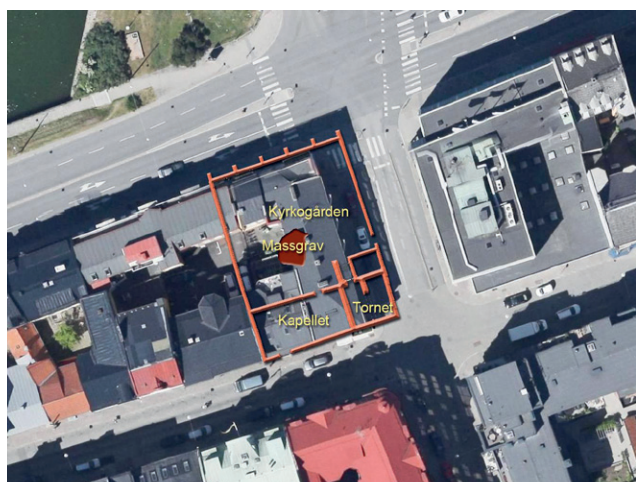

13 april 2015

Vad hittar man inte när man gräver i gamla museiarkiv. Min gamle kompis, arkeologen Torkel Möllerström i aug 1975 i utgrävning av ett medeltida kapellområde i Gråbrödersgatan i Malmö. Han ingick i ett väl utvalt team av duktiga arkeologer som satte Malmös medeltida historia på den vetenskapliga kartan.

14 april 2015

Då har jag äntligen kunnat avsluta min utredning om det medeltida dominikanerkapellet i Malmö. Den ligger som nedladdningsbar pdf. Klicka här.

15 april 2015

En av mina arkivbilder är av färjan Malmöhus under kriget. Jag skrev för länge sedan en artikel om *”Färjemän, myndrickar och pråmkarlar”* i Malmö under 1500-talet i Limhamns museums årsbok. Klickar ni här kan ni ladda ner den som pdf.

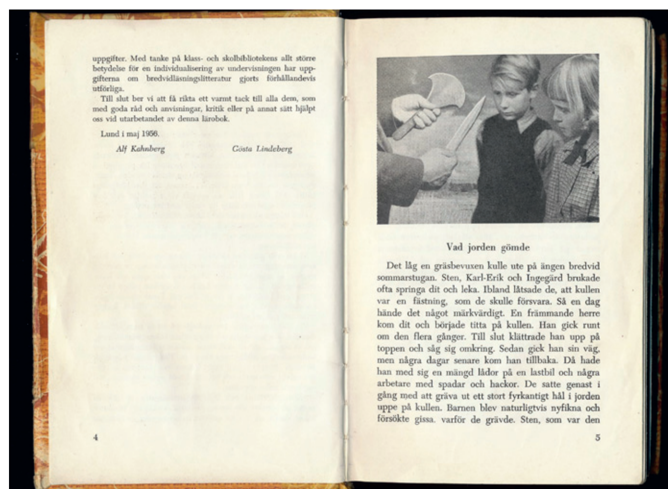
17 april 2015

Rörsjöskolan - slutet av 50-talet. En ny laddning av splitternya skolböcker som man fick och som skulle tas hem och kläs. Hittade denna, min första historiebok i en låda i går. Vikingaskeppet intog central plats på skyddspappret. Var det ett omen? Jag skulle ju i framtiden komma att vara med och bygga två sådana. Bokens första kapitel handlar om tre barn som upptäcker några arkeo-

loger. Var det detta som gav mig inspiration att bli arkeolog? Några lärde män grävde ut en bronsåldersgravhög. Ja, med facit i hand har jag själv grävt ut två sådana högar i Malmö. Boken är skriven av två docenter verksamma i Lund. Ja, Lund blev mitt lärosäte framför alla andra.

Har ni själv bevarat skolböcker från era tidiga stapplande steg i Malmös skolvärld som kanske betytt något speciellt för er?

uppgifter. Med tanke på klass- och skolbibliotekens allt större betydelse för en individualisering av undervisningen har uppgifterna om bredvidläsningslitteratur gjorts förhållandevis utförliga.

Till slut ber vi att få rikta ett varmt tack till alla dem, som med goda råd och anvisningar, kritik eller på annat sätt hjälpt oss vid utarbetandet av denna lärobok.

Lund i maj 1956.

Alf Kahnberg *Gösta Lindeberg*

4

Vad jorden gömde

Det låg en gräsbevuxen kulle ute på ängen bredvid sommarstugan. Sten, Karl-Erik och Ingegärd brukade ofta springa dit och leka. Ibland låtsade de, att kullen var en fästning, som de skulle försvara. Så en dag hände det något märkvärdigt. En främmande herre kom dit och började titta på kullen. Han gick runt om den flera gånger. Till slut klättrade han upp på toppen och såg sig omkring. Sedan gick han sin väg, men några dagar senare kom han tillbaka. Då hade han med sig en mängd lådor på en lastbil och några arbetare med spadar och hackor. De satte genast i gång med att gräva ut ett stort fyrkantigt hål i jorden uppe på kullen. Barnen blev naturligtvis nyfikna och försökte gissa, varför de grävde. Sten, som var den

5

17 april 2015

Eskil, en småländsk västgötaspets i Skåne!

19 april 2015

Hösten 1967 - en enorm storm slog till. Kommer ni ihåg? Tak flög av, träd föll överallt. Här är några bilder jag tog dagen efter. Hemma på Ellstorp lyfte hela taket vid Idaborgsgatan och dånade ner på gatan. Ett helt stort cykelställ förvandlades till splintved. På Kungsgatan skördade blåsten träd på samma sätt som lien fäller sädesstrån.

20 april 2015

I lördags var jag som styrelseledamot med på Skånes arkivförbunds årsmöte i Simrishamn. Museets personal bjöd på en verkligt inspirerande dag. Österlens museum är ett härligt museum, Simrishamn en spännande stad. Är du nyfiken på Skånes arkivförbunds verksamhet kan du klicka här: http://www.skanearkiv.se/

Vill du se några glimtar från vårt besök på Österlens museum klickar du här.

22 april 2015

Historia är spännande. För att bli egen detektiv i historien behöver man dock komma över några trösklar. Eftersom jag sysslat med bl.a. släktforskning har jag nu gjort en Internetkurs på 23 filmer för nybörjare i detta ämne. Du hittar dem här.

Själv har jag hunnit en bra bit på väg med min stora släktkrönika, som, kanske inte oväntat, också kommer att beröra Malmö från slutet av 1800-talet och framåt.

Ett sådant avsnitt finns här som pdf. Klicka här för att läsa.

23 april 2015

Sommaren 1958. Villa Solhäll i Skälderviken. Sam-hällets stora sommarkortege ska snart starta. Nio år och sjörövare med vacker brud vid min sida (min släkting Ulla-Britt Andersson). Hon försvann snabbt från lastbilsflaket eftersom kortegeledningen ville att hon skulle färdas i en mera vacker vagn dragen av hundar. Insåg efter den färden att piratlivet inte var något för mig utan blev istället viking.

24 april 2015

På 1700-talet ansågs Malmö jungfrur så vackra att Lundapågarna vallfärdade hit för att hitta sin brud. Tydligen var vid denna tid de kvinnliga skönhetsidealen för Lundaborna inte alltför stora. Så här så nämligen en Malmökvinna ut år 1596. Vacker är hon ju knappast och den löjliga hatten hjälper knappast upp. Eller var det så här Lundapågarna definierade kvinnlig skönhet? Detalj från Gorris Boldickes epitafium i S:t Petri.

8 maj 2015

Bilden är den diorama som jag ritade till den permanenta medeltidssalen 1986. Modellbyggerskan Cecilia gjorde de fina modellerna. Den visar det medeltida rådhuset, tingsplatsen och i bakgrunden

S:t Petri kyrka. Utställningen finns inte längre. Sedan dess är här i princip bara en stor tom sal som, tillika med Fornsalen som också är borta, väntar på en ny utställning. Eftersom politikerna inte släpper till pengar för något så uppenbart fientligt som vårt äldre nordiska kulturarv kommer det dock att dröja länge innan de tomma salarna fylls på nytt.

Var i går och höll föredrag på Kommendanthuset. Kommendanthuset består av tre salar i bottenvåningen och tre salar i övervåningen. I första salen på bottenvåningen hade man fram till dess jag i protest avgick som museichef 1995 en permanent utställning om Malmö och de skånska krigen, i dag endast ett vanligt kaffe. Hur det såg ut i de två övriga bottenvåningssalarna där vi hade militärsamlingarna vet jag inte men jag kan tänka mig. I övervåningen hade man en gång i den första salen ett permanent Leksaksmuseum - i dag en helt tom sal. I övervåningens mittsal hade man miltärsamling med unika vapen etc - i dag en fullständigt tom sal. I övervåningens bortre sal hade man en permanent utställning om Kronprinsarnas historia i Malmö med många unika saker - i dag till hälften tom sal (en video, ett bord och några stolar), resten några tjänsterum. Snacka om kulturmarodörernas framfart!

14 maj 2015

I tisdags samlades ett antal forskare på Lunds universitet för att se guldplattan med Harald Gormsons text i original under stor förstoring. Samti-

digt råkade ett antal danska forskare befinna sig i byggnaden så de fick också ta del av visningen. Jag gjorde den här lilla filmblänkaren. Klicka här för att se den.

22 maj 2015

Jag höll i går rundvandring om Baltiska utställningen i Pildammsparken. Förra sommaren satte Malmö upp en skylt, se nedan, där man stolt berättade att Pildammsparken var 100 år. Jag nämnde detta felsprång här på FB och Skånskan gjorde en artikel om det. Dagen efter gick Malmö in och kommenterade i tidningen: Sven Rosborn har fel, parken är 100 år.

Detta var extremt roligt - eftersom Pildammsparken täcker området för Baltiska utställningen och om Malmö anser att parken kommit till 1914 menar Malmö stad alltså nu offentligt att Baltiska utställningen 1914 aldrig existerat. Fakta är att Pildammsparken kom till 1926. Jag har haft med denna Malmös otroligt bristande historiekunskaper på mina rundvandringar som en god historia. I går upptäckte jag dock till min ledsnad att Malmö ändrat uppfattning. Skylten är förändrad. Det tog dock ett år innan Malmö kröp till korset och i skymundan rättade till sin fadäs.

22 maj 2015

I dag var jag tillsammans med Sven-Olle R Olsson , Anders Ödman och Tomas Sielski i medeltidsstaden Vä för ett möte. Innan mötet hoppade vi av vid Vä kyrka för att kolla in 1100-talets murningstekniker. I tornhörnet kan man se mycket spännande i stenarna. Längst ner på fotot en hörnsten som brandskadats och lämnat karakteristisk brandskada i form av ett rundat hörn. Däröver en kvadersten av bra kvalitet och över den en kvader med dålig, kornig kvalitet. I de medeltida stenbrotten i Höör ligger stenen i två kvaliteter på olika djup. Vid bygget av Vä kyrka på 1100-talet har man tydligen inte varit så noga med stenkvaliteten som man varit i t.ex. den nästan samtida Lunds domkyrka.

23 maj 2015

Jag har nu äntligen kunnat lägga sista handen vid min berättelse om franciskanermunkarna i det medeltida Malmö. Kapitlet kommer att ingå i min omfattande bok om *”Det medeltida Malmö”* som successivt börjar ta form. Franciskanernas, eller gråbrödernas, yngsta kloster, invigt 1489, låg i nuvarande Kungsparken. Platsen kan ni se på bilden nedan. Här utspelade sig mycket dramatiska händelser år 1530. Men var låg deras kloster och kapell innan dess? Är ni eventuellt nyfikna på detta kan ni ladda ner min artikel genom att klicka här.

24 maj 2015

Arbetet med att finna sanningen bakom guldplattan med vikingakungen Harald Gormsons (Blåtands) namn som dök upp i Malmö i höstas går vidare. I fredags var vi en grupp som besökte Lars O. Lagerqvist i Kristianstad, en av de främsta numismatikerna i Norden, för att visa föremålet. Ni kan gå in på Wikipedia och se hans referenser, de är inte dåliga.

Han, liksom vi, häpnar över hur man från vissa håll behandlat ärendet. Lars har tagit del av min utredning. Denna utredning har skapat många frågetecken som måste besvaras om man på ett seriöst sätt ska anse föremålet vara en förfalskning. Dessa frågor nonchaleras emellertid helt av de som tvärsäkert och utan att ens ha sett föremålet vidhåller (baserat på endast några få personers personliga tyckande): *”Detta är en förfalskning. Inga övriga kommentarer är nödvändiga!”*

Ursäkta, men sådana uttalande har inget med forskning att göra. Man skäms över hur lättvindigt vissa genom enbart tyckande och uppenbart med få eller inga kunskaper i ärendet och utan motiveringar kan ge så tvärsäkra svar. Då är det tryggt att tala med en så kunnig och klok person som Lars. Han menar att det ännu inte är något som framkommit som stödjer att föremålet är en förfalskning.

Vill ni läsa min utredning finns den att ladda ner här.

28 maj 2015

Var i dag ute på en 2-timmars guidetur per buss genom Malmö med en pensionärsgrupp från Höllviken. Efter lunch på Ribersborgs restaurang blev det sedan besök i S:t Petri kyrka. Jag upptäckte under turen att Malmö har blivit riktigt fientlig mot turistbussar. Hur lastar man av och på en busslast med turister som vill besöka S:t Petri kyrka? Turistbussar får inte stanna vid lokaltrafikens hållplatser. Jag valde att köra upp bussen på Stortorget framför rådhuset.

Varför finns det inte en enda hållplats för turistbussar vid den stora parkeringen vid Ribersborgs restaurang? Mängder med parkeringsplatser för bilar och motorcyklar – ingen för bussar. Det är ju förbjudet att parkera bussen över t.ex. tre parkeringsfickor för personbilar, då blir den ögonblickligen lappad.

Hur har man tänkt lösa bussars tillgänglighet till Malmö Live? Enligt busschauffören verkar man ha glömt detta i den kompakta betongmiljö som utmärker platsen, se bilden. Bortsett från denna Malmös märkliga inställning till allt som har med större motordrivna fordon att göra blev turen väldigt lyckad. Alltid lika tillfredställande att guida busslaster med historieintresserade grupper.

PS – jag skulle egentligen tagit ner dem på en tur intill Turning Torso men fann när jag rekade turen igår att gatorna på flera platser i Västra Hamnen tydligen håller på att ge sig. Stora djupa sättningar i gatubeläggningarna finns överallt. Vad är det som händer? Håller utfyllnadsmassorna på att ge efter i området? Inte vågade jag ta ut bussen på en sådan tvättbräda!

30 maj 2015

Detta landet håller på att spåra ut fullständigt. Nu har riksdagen bestämt att Transportstyrelsen ska vara självbärande vilket betyder att man chockhöjer olika kontrollavgifter. Detta har drabbat en kulturklenod i Småland. År 1953 byggde man en mycket fin kopia av ett vikingaskepp och har seglat med detta med intresserade passagerare under sextio år. Vart femte år har man under senare tid betalt 10.000:- i kontrollavgift till Transportstyrelsen. Nu jämför man emellertid detta lilla vikingaskepp med en stor färja på 400 personer och mer. Avgiften höjs därför till 10.600 per år.

Föreningen driver detta vikingatida kulturarv ideellt och kan givetvis inte betala en sådan avgift för att bevara vårt kulturarv. Nu måste man göra sig av med skeppet. Detta påminner mig om när en officiell statlig institution skulle besiktiga vårt 11 meter långa, öppna vikingaskepp i Foteviken. Ett av problemen för byråkraterna var att vi inte hade några uppsatta nödutgångsskyltar! På ett öppet roddskepp! Så stod det ju i reglementet och det ska ju följas i idiotbyråkratins Sverige.

Tyvärr följer detta ett mönster som går ut på att från officiella håll räknas nog numera alltmer vårt

gamla kulturarv som något som katten dragit in. Detta påminner mig också om att jag några gånger när jag hållit föredrag fått frågan hur jag kan tala om vårt kulturarv: *”Det är ju rasistiskt! Det är ju inte våra invandrares kulturarv.”* Vad svarar man som urinnevånare på ett sådant påhopp på mitt kulturarv? Mitt svar är enkelt: *”Om vårt nordiska kulturarv är rasistiskt då är jag en stolt rasist.”*

3 juni 2015

Var på möte i Tullstorp och på Jordberga gods i dag angående vårt projekt med att lyfta fram kulturhistorien på östra Söderslätt i allmänhet och Tullstorpsrunstenen i synnerhet. Runstenen är ju en av det dåtida Danmarks vackraste men den ruvar också på en otroligt spännande historia.

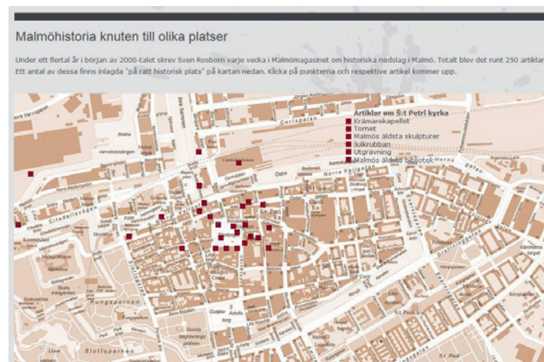
Tullstorp kyrka blir vägkyrka i sommar mellan den 12-25 juli. Under olika dagar kommer man då att visa upp och hålla föredrag om kulturhistoriska saker i Tullstorp. Jag har lovat att hålla ett föredrag i kyrkan och vid runstenen om runstenen och vad den berättar om vikingarna, dels 14/7 kl 15.00 och den 21/7 kl 15.00. Föredragen är gratis.

5 juni 2015

Var i dag på doktorsdisputation i Lund. Mattias Karlsson försvarade sin avhandling *”Konstruktionen av det heliga. Altarna i det medeltida Lunds stift.”* Opponent var Christian Lovén till vänster på bilden. En ypperlig och synnerligen viktig avhandling på hela 620 sidor som också togs emot på det bästa sätt. Nattlektyren för många nätter framöver är säkrad. Tack Mattias.

10 juni 2015

Har nu lagt till 34 artiklar om olika ämnen om Malmö innerstads historia på min nya hemsida. Via en karta klickar man på de platser som de olika artiklarna behandlar. Klicka här för att öppna.

11 juni 2015

Har idag varit ute på heldagstur med en dansk journalist, mycket påläst om vetenskapliga frågor om dansk historia och arkeologi, inte minst om Harald Blåtand. Han var intresserad av den ringvall, troligen en påbörjad s.k. ”trelleborg” från Haralds tid ca 980, som vi påträffade och gjorde utgrävning i 2009 längst ute på Lilla Hammars näs. Bilden visar vår utkikspunkt över näset från Fotevikens försvarstorn.

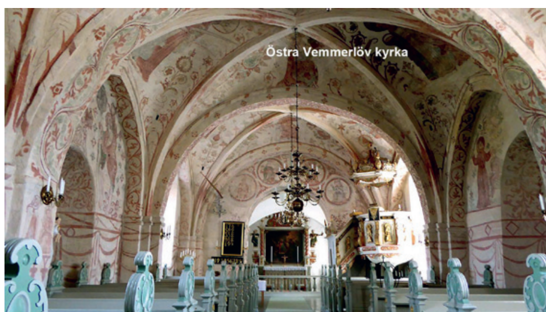
Därefter besökte vi en fjärdedels ringvall till en borg som man en gång påbörjade (borgen avslutades aldrig). Vid vårt besök hade man precis skördat fodermajsen. Den låga vallen avtecknade sig tydligt genom att exakt där vallen går fram växte en rödaktig växt. Märkligt! Min tolkning är att eftersom vallen är uppbyggd av vända grästorvor kan kanske detta bättre hålla fuktigheten så att denna röda växt frodas just där. Här kan ni läsa min sammanställning om hur vi fann Harald Blåtands påbörjade borg.

13 juni 2015

Så var årets utfärd med vår bostadsförening hemma på Kulladal till ända. Kaffe på Gunnarshög nära Glimmingehus. Därefter rundvandring i denna fantastiskt intressanta anläggning som producerar tonvis med skånsk rapsolja varje år.

Därefter till Östra Vemmerlövs kyrka med sina fantastiska målningar från 1400-talets slut. Så vidare till en lunch på hotell Svea med ständigt fulla

vinglas - en härlig avkoppling från guideansvaret. Så till Tomelillas fantastiska Byagård från tidigt 1800-talet med tre kunniga medlemmar från hembygdsföreningen. En skånsk pärla. Därefter fem minuters färd till Nostalgimuseet med enorma samlingar enbart från 1950-1960-talet. Trots mitt hela liv som museiman blev jag helt ställd inför denna otroliga samling.

14 juni 2015

Den 27 juni startar jag för sommaren en helt ny guidad tur i Malmös historia. Denna gång gäller det ett besök i S:t Petri men också på de platser innanför kanalen där det legat medeltida kloster och kapell - i dag en troligtvis ganska okänd historia.

15 juni 2015

Var på Malmöhus borggård i dag på invigningen av två skulpturer. Sten Ericsons berömda skulptur Gycklaren har nu flyttat från Linköping till sitt nya hem i Malmö. Tack Jacob Faxe för att du fick skulpturen till sitt nya hem bredvid trapptornet till Malmöhus kungaslott. För som du själv sa i invigningstalet: ”Här har många gycklare uppträtt för kungligheter”. Bilderna visar före och efter avtäckning.

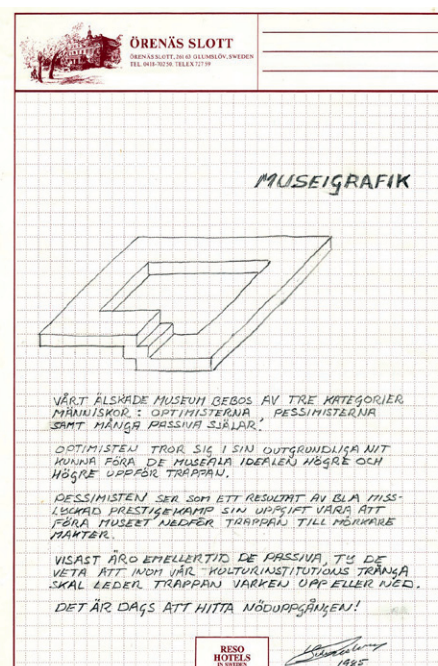
Den ståtliga och vackra metallmodellen av Malmö på 1600-talet är väl värd att betrakta både länge och ingående. På bilden ses skaparna: Anders Ödman, Chatarina Ödman och Ludvig Ödman. Ett fullständigt enormt arbete som blivit ytterst bra. Sicket pill med alla dessa hus! Och att sedan gjuta det i metall är en bedrift. Där har emellertid paret Ödman haft stor hjälp av sin son Ludvig som verkligen kan detta med metallkonst.

16 juni 2015

Sökte en uppgift i mitt privata brevarkiv och stötte då på nedanstående notering från 1985. Malmö museer med sina fyra museer genomgick vid den tiden en intern strid där politiker, personal och massmedia var involverade i situationer som ofta var föga anständiga. På ett stort möte på Örenäs försökte man ställa allt tillrätta. Detta var min slutnotering under det mötet, se bilden nedan.

ÖRENÄS SLOTT

MUSEIGRAFIK

VÅRT ÄLSKADE MUSEUM BEBOS AV TRE KATEGORIER MÄNNISKOR: OPTIMISTERNA, PESSIMISTERNA SAMT MÅNGA PASSIVA SJÄLAR.

OPTIMISTEN TROR SIG I SIN OUTGRUNDLIGA NIT KUNNA FÖRA DE MUSEALA IDEALEN HÖGRE OCH HÖGRE UPPFÖR TRAPPAN.

PESSIMISTEN SER SOM ETT RESULTAT AV BLA MISSLYCKAD PRESTIGEKAMP SIN UPPGIFT VARA ATT FÖRA MUSEET NEDFÖR TRAPPAN TILL MÖRKARE MAKTER.

VISAST ÄRO EMELLERTID DE PASSIVA, TY DE VETA ATT INOM VÅR KULTURINSTITUTIONS TRÅNGA SKAL LEDER TRAPPAN VARKEN UPP ELLER NED.

DET ÄR DAGS ATT HITTA NÖDUPPGÅNGEN!

RESO HOTELS IN SWEDEN

1985

16 juni 2015

Var i eftermiddag på Lunds universitet för stipendieutdelning tillsammans med Anna Alsmark. Skånska Akademien har fått ett bidrag ur Sten K Johnsons fond. Denna jättefond delade i dag ut ett femtiotal stipendier inom ämnena Bildning, Entreprenörskap, Litteratur, Medicin, Musik, Teknik och Utbildning. Skånska akademiens nästa bok ska handla om *"Konsten att bli Skånsk"*. Förutom Akademiens medlemmar har vi bjudit in tolv skribenter från vetenskap och kultur, från idrott och media för att de ska ge beskrivningar av sina personliga möten med regionen och dess invånare. Nyinvandrade eller rotfasta – antingen de kommer från det vilda Småland, fjärran Östern eller makliga Söderslätt – har fattat pennan.

Ett extra plus var att Peter Linde, på stol nr 16 i Skånska Akademien, inledde med att berätta om Oxie observatorium som var en av förra årets stipendiemottagare. Tack vare detta kan man nu i skånska Oxie verkligen komma i närkontakt med yttre rymden.

På bilderna Anna och jag och också Peter under sin föreläsning.

19 juni 2015

I går fortsatte vi arbetet med Harald Blåtands guldplatta. Detta spännande gravfynd från Wollinområdet i Polen, platsen där Harald Blåtand ska ha dött av sina sår ca 986, har aktualiserats hösten 2015. En forskargrupp är under bildande och vi har i går den 18 juni 2015 låtit analysera plattan för att

utröna dess metallurgiska egenskaper. Analysen gjordes på Lunds universitet. Filmen berättar om undersökningen. Klicka här.

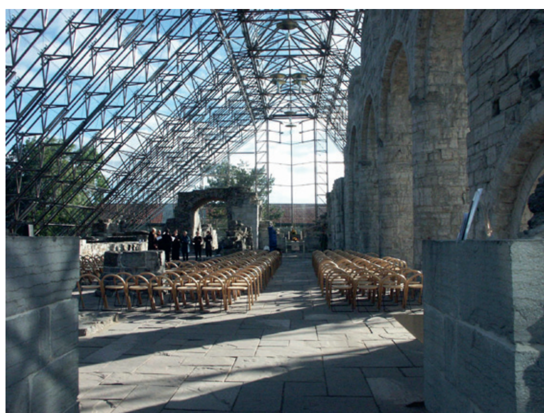
22 juni 2015

Just hemkommen från ett byggmöte i hällande ösregn angående restaureringen av Månstorps gavlar, Eske Bildes ståtliga borgruin i Skåne. Kniviga frågor att lösa. Restaureringen kommer att fortgå under sommar och höst. Men hur bevarar man en slottsruin utan tak för eftervärlden så att den samtidigt får en vettig funktion?

Mitt förslag på detta problem är att man lägger ett glastak på lättmetallstomme över det hela. Då skyddas ruinen effektivt och den kan användas till en mängd publika sommaraktiviteter. Kan bli mycket häftigt. Norrmännen har gjort så över sin domkyrkoruin i Hamar och den används nu på ett otroligt fint sätt, se bilden nedan.

Nu behöver jag bara en sponsor som kan bidraga med fyra-fem miljoner för taket och då för alltid få sitt namn inskrivet i slottets historia tillsammans med den odödlige Esge Bilde, Danmarks store man på 1500-talet. Hör gärna av er till och tipsa

en donationsvillig kompis om detta unika tillfälle. Obs! Detta är inget skämt - detta kan bli en av Söderslätts stora attraktioner.

25 juni 2015

På lördag 10.15 är det premiär för mina sommarvandringar som rör det medeltida Malmös kyrkor, kloster och kapell. Vi börjar vid S:t Petri och här får man en duvning i denna kyrkas spännande byggnadshistoria. Ett besök i Krämarekapellets med sina unika målningar från 1460-talet är också ett måste. Därefter går turen till platsen för spetälskesjukhuset vid Baltzarsgatan och till Helgeandsklostret på Stortorget där den vansinnige priorn härskade i slutet av medeltiden. Snart når vi platsen för häxkällaren och dominikanerkapellet vid Västergatan och längre bort det äldsta franciskanerklostret. Turen slutar på platsen för det yngre franciskanerklostret i Kungsparken där jag ska staka ut klosterkyrkans gömda grundmurar under dagens gröna gräsmatta.

27 juni 2015

Vi hade tur med vädret! Må vi ha det också på nästa kyrkotur i city på lördag 10.15.

1 juli 2015

I lördags drog ett antal historieintresserade genom Malmö city på jakt efter medeltida kyrkor och kloster. Jag hade lovat att vi bland mycket annat skulle utstaka franciskanerklostret i Kungsparken. Nu vet de tjugo som följde med på guidningen var denna låg och också hur skandalöst Jörgen Kock bar sig åt på platsen våren 1530.

Nu på lördag 10.15 går ytterligare samma tur för morgonpigga. På bilden nedan ser ni Gustav Vasa och Jörgen Kock. Vad gjorde dessa i Kungsparken i aug 1524? Svaret ger jag kanske er på lördag när vi står på exakt samma plats där den svenske tyrannen en gång stod.

4 juli 2015

Ytterligare chans att se Baltiska utställningen 1914 för er som missat det!

Några som inte kunde följa med på fjolårets guidningar har önskat att få ett tillfälle även i sommar. Jag håller därför i varje fall ytterligare en historisk rundvandring nästa söndag 12 juli kl 13.

Du får av mig ett 12-sidigt A-4 häfte med kartor och många fotografier från utställningen. Gruppen besöker sedan samma platser där fotografen en gång stod. Då kan du lätt jämföra då och nu, samtidigt som man får en guidning. Först då förstår du nog vilken enorm sak som Baltiska utställningen egentligen var - och var de olika sakerna fanns.

Historisk stadsvandring – Rundvandring på Baltiska utställningen

Följ med Malmökännaren Sven Rosborn på en unik rundtur på Baltiska utställningen i Pildammsparken.

Varje deltagare får ett 12-sidigt A-4 häfte med kartor och många fotografier från utställningen.

7 juli 2015

Tullstorps runstensprojekt – Ulfs runsten.

Med anledning av att en ny broschyr om runstenen och kyrkan samt nya roll-ups hade färdigställts inför säsongen och inför Vägkyrkan i Tullstorp den 12 – 25 juli arrangerades en pressinformation

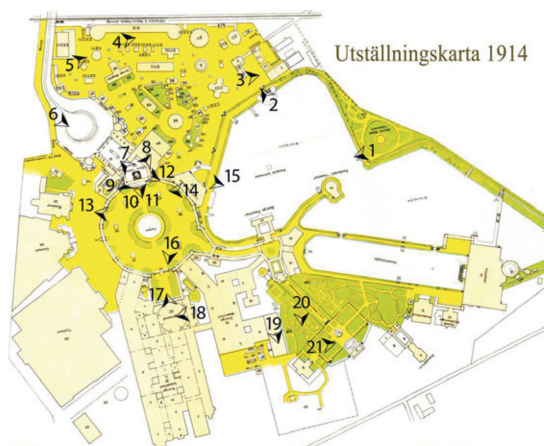
i måndags om Skånes första ”Omisteliga Företeelse”, nämligen runstenen i Tullstorp. Skånska Akademien tog initiativet att tillsammans med Otto von Arnold skapa en projektgrupp, som nu har verkat i snart 2 år. Broschyren beskriver både runstenen, kyrkan och projektgruppens sammansättning.

Sven Rosborn berättade mycket inlevelsefullt och initierat om både Tullstorpsstenens runtexter och bilder samt möjlig bakgrund för dess ursprung och Sven-Olle R Olsson kompletterade med olika uppgifter. Det intressanta med bilderna är att de kan ha sin härkomst från kejsarens Konstantinopel! Sammankomsten avslutades med en beskrivning av kyrkan och där förevisades bl a textilen, som förställer den medeltida Tullstorpskyrkan från 1100-talet och denna hade gjorts av kvinnorna i byarna Tullstorp och Stora Beddinge. Pressen var också närvarande och Trelleborgs Allehanda publicerade i dag ett reportage.

8 juli 2015

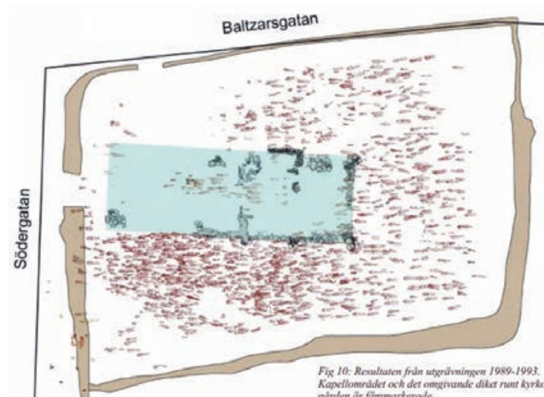
På söndag 13.00 håller jag den sista rundvandringen och guidningen på Baltiska utställningsområdet i Pildammsparken. Jag lovade förra året, på hundraårsjubileet av utställningen, att hålla ytterligare en för allmänheten öppen visning detta år eftersom det var några som i fjol inte hade kunnat vara med. På kartorna ovan finns de platser markerade som jag kommer att berätta om. Nästa visning blir till tvåhundraårsjubileet.

9 juli 2015

Har nu min utredning om ”Spetälskesjukhuset S:t Jörgen i Malmö” färdig. Detta var Malmös innerstads största arkeologiska utgrävning. 1550 skelett grävdes fram. Kanske frågar ni: Var då? Givetvis mitt i city, vid Södergatan - Baltzarsgatan. Klicka här för att se min artikel.

10 juli 2015

Vad gör ni på tisdag eftermiddag? Tar en tur ut på det historiska Söderslätt kanske? Kom då till Tullstorps kyrka. Jag kommer att hålla ett föredrag om skånsk/danska vikingatiden i allmänhet och om vikingar på Söderslätt från Malmö till Tulls-

torp i synnerhet. Varför finns det bara en runsten i Malmötrakten men en hel hop mellan Trelleborg och Ystad? Var det en markering mot det vikingatida svenskväldet på Österlen? En av många spännande frågor. Dessutom visar jag och berättar om den fantastiska run- och bildstenen som står på kyrkogården.

Kyrkan bjuder på fika och här finns möjligheter att fritt fråga och diskutera med mig om Skånes och Danmarks spännande historia för så länge sedan. Ni kan också på plats köpa mina två inbundna böcker om den skånska historien och också den märkliga boken om vikingen Fote Egilsons saga för 50:- stycket.

Plats: Tullstorp kyrka. Ligger 2,5 mil öster om Trelleborg strax söder om landsväg 101, (den landsväg som delar Sverige i två lika bördiga delar).

11 juli 2015

En ansträngande dag! Fixa till fasterns hus i Eket i Örkelljunga som vi lovat göra och givetvis också besök på den årliga loppisen i Bygdegården. Nu ska jag lägga mig och läsa en gammal skånings, Ola Hanssons, alster. Se filmen här.

12 juli 2015

Lite angenämt morgonskriveri och karttillverkning. Tycker att den stora sjökatastrofen året1678 är tämligen bortglömd i svensk historia så därför skrev jag en artikel på Wikipedia och bifogade en förklarande karta. Nu inväntar jag lite textkorrigeringar från andra Wikipediaskribenter. Detta var en fruktansvärd händelse med mängder av skepp som strandade vid Bornholms kust och många människoliv slocknade. Läs min artikel här.

15 juli 2015

Harald Blåtand – Vikingar – Ett synnerligen lyckat arrangemang i samarbete med Skånska Akademien och Källstorps församling!

I projektet Vägkyrka i Tullstorp presenterade i går Sven Rosborn från Skånska Akademien en mycket uppskattad, informativ presentation av Tullstorps runsten, dess historia och möjliga förklaringsmodeller till dess tillblivelse och symbolik i förening med kyrkornas tillkomst på Söderslätt. Inte nog med det utan stenen från Harald Blåtands tid har klara förbindelser med Kejsaren i Konstantinopel!

Mötet hade samlat mer än 120 deltagare och fyllde nästa kyrkan, men bilarna utanför fick inte plats på den vanliga parkeringen.

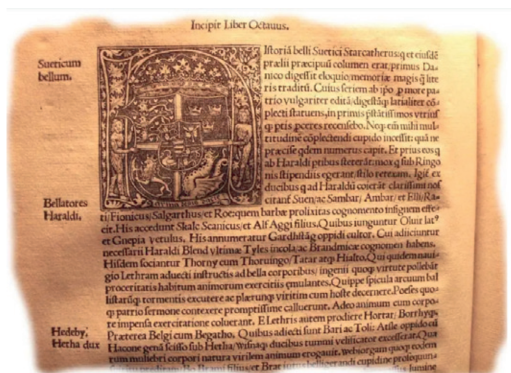
Tack Sven, församlingen och andra medverkande samt alla deltagarna, som också har presenterat många fina reportage med utmärkta bilder på Facebook!

Om en vecka den 21/7 kl 15:00 kommer Sven Rosborn, att ge samma presentation en gång till!

15 juli 2015

Hustrun har fått storstädardille i sommarvärmen. Gallring av pottor!

Incipir Liber Octauus.

Suericum bellum.

Istoriá belli Suetici Starcatherus;q et eiusdẽ prælii præcipuũ columen erat, primus Danico digessit eloquio, memoriæ magis q̃ literis traditũ. Cuius seriem ab ipso pmore patrio vulgariter editá, digestãq; latialiter cõplecti statuens, in primis pstãtissimos vtriusq; ptis pceres recensebo. Neq; eñ mihi multitudinẽ cõplectendi cupido incessit: quá ne præcise qdem numerus capit. Et prius eosq; ab Haraldi ptibus steterát: mox q sub Ringonis stipendiis egerant, stilo retexam. Igit ex ducibus q ad Haraldũ coierát clarissimi nositant Suen, ac Sambar, Ambar, et Elli, Rati, Fionicus, Salgarthus, et Roe: quem barbæ prolixitas cognomento insignem effecit. His accedunt Skale Scanicus, et Alf Aggi filius. Quibus iunguntur Oluir lat et Gnepia vetulus. His annumeratur Gardhstãg oppidi cultor. Cui adiiciuntur necessarii Haraldi Blend vltimæ Tyles incola, ac Brandmicæ cognomen habens. Hisdem sociantur Thorny cum Thoruingo, Tatar atq; Hialto. Qui quidem nauigio Lethram aduecti instructis ad bella corporibus, ingenii quoq; virtute pollebát proceritatis habitum animorum exercitiis æmulantes. Quippe spicula arcuum balistarũq; tormentis excutere ac plærunq; viritim cum hoste decernere. Poeses quoq; patrio sermone contexere promptissime calluerunt. Adeo animum cum corpore impensa exercitatione coluerant. E Lethris autem prodiere Hortar, Borrhyg. Præterea Belgi cum Begatho. Quibus adiecti sunt Bari ac Toli: Atsle oppido cũ Hacone genã scisso sub Hetha, Wisnaq; ducibus tummi velificator excesserat. Quorum muliebri corpori natura virilem animum erogauit. webiorgam quoq; eodem

Bellatores Haraldi.

Hedeby. Hetha dux

Sven Aggesens
”Brevis Historia Regum Dacie”
(”Kortfattad historia om Danernas kungar”)

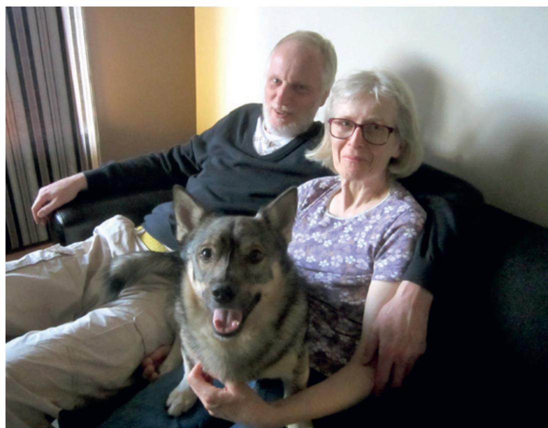
18 juli 2015

Skåne omtalas ofta i medeltida berättelser från Danmark. Men eftersom Skåne inte var svenskt förrän från 1658 har man aldrig översatt dessa äldre danska berättelser till svenska. Sånt gör mig rätt så purken. Jag har därför i ren ilska översatt en Danmarkshistoria som skrevs på 1180-talet. Ni kan ladda ner min översättning av skriften här.

18 juli 2015

En riktigt avkopplande kväll med familjen i Hyllie medeltida landsby söder om Malmö. Lite kritiskt inspekterar jag svärsonens kokkonst (vilken dock klarade den hårda inspektionen på det bästa skånematglada sätt). Ett samlingsfoto med bl.a. Eskil, vår trogna vikingahund och med hustrun berättar också om en skön kväll.

Kung Ro grundlägger Roskilde. Illustration av Gudmund Hentze år 1924 till Gruntvigs utgåva av Saxokrönikan.

26 juli 2015

Vill ni läsa om några sådana berättelser som man lyssnade på i Danmark och kanske också i Malmöområdet på 1100-talet? Jag har nu, utled av sommarens regnande och strandad vid datorn, översatt en skrift från 1100-talet från danska till svenska om de första danska sagokungarna, Lejrekungarna. Ni kan ladda ner den på er dator genom att klicka här.

29 juli 2015

Var i går uppe i Skurups kyrkas medeltida torn tillsammans med Maja, Thomas och Sven-Olle R Olsson. En härligt brant, otroligt smal murtrappa

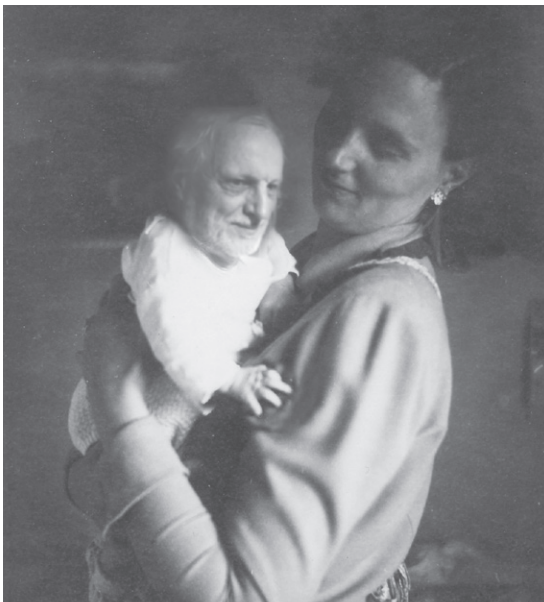

ledde upp till medeltiden ovan valven. Vad vi skulle göra här? Kontrollera en muntlig uppgift om en märklig sten med spiralornamentik. Vad fann vi? En av Skånes mest undangömda museisamlingar i en monter uppe i tornrummet. Stor samling av kistplåtar från kyrkans 1500-tals gravkammare, ett solur av trä, en adelsdams ornamenterade bänkgavel från mitten av 1500-talet m.m. ”Spiralstenen” visade sig vara en större kritsten, trolig en byggnadsrest efter Mogens Gyllenstjernas slott Stjärneholm som revs på 1620-talet.

I dag är det vilodag. I morgon går färden ut till Yddingetrakten. Ska där kontrollera en markformation på en kraftig höjd mitt inne i en skog; en plats som samtidigt är strövplats för ett femtiotal hjortar.

31 juli 2015

66 år - känns som i går när min mor höll mig i sin famn! Tack till er alla som gratulerar den lilla parveln.

4 aug 2015

Var i går med min gamle vän Kjell Arne Göransson på nostalgitripp i kvarteren kring Rörsjöskolan. I år är det 59 år sedan vi möttes i första klass

på just denna skolan. Först ett besök till det judiska frihetsmonumentet med aska från Auschwitz, en tämligen okänd men otroligt viktig plats i det nutida, svårt segregerade Malmö.

Efter behövlig kontemplation över människors ondska, var det Rörsjöskolan som gällde. Mycket förändrat – skam på er Malmös styrande som satt in sådana vedervärdiga ytterdörrar (varför är jag dock inte förvånad) i en gammal byggnad. På bilden de nya dörrarnas ”vackra” utformning jämfört med den enda originaldörr som fortfarande finns kvar.

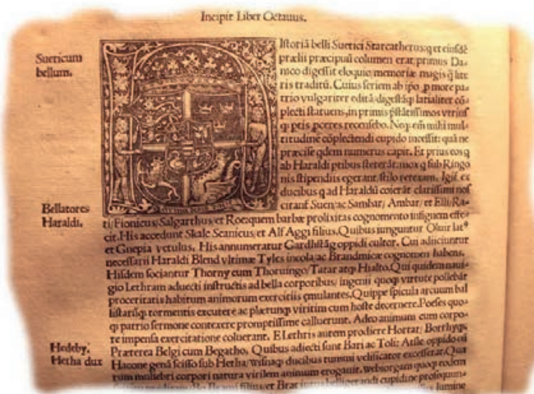

Givetvis kollade vi in Malmös medeltida avrättningsplats invid skolan – i dag ett barndagis! – och kvarteren runt den forna Zenithsfabriken. Passerade också minnenas övergångsställe vid Värnhemstorget. Här var jag utkommenderad på Dagen H 1967 för att som ung gymnasist hålla ordning på gångtrafikanterna. Fikat i Entré var gott – på exakt samma plats där jag på 60-talet brukade köpa mina skor.

12 aug 2015

Så var sommarens stora arbete slut, översättningen av Malmöborgaren Henrik Smiths dansk/skånska krönika till svenska. Henrik Smith är en av Malmös äldsta kända författare, därtill läkare och stadsvägare i staden. Det har retat mig länge att hans stora krönika endast varit tillgänglig på dans-

Danmarkshistoria på svenska

Henrik Smiths Danmarkskrönika

ka från ett tryck så gammalt som 1873. Den borde som den store Malmöförfattare han var också finnas på svenska i modern upplaga. Nu har jag översatt den och lagt ut den så att alla som vill gratis kan hämta hem den. Klicka här om ni vill läsa den. (Tryck sedan på Download så får ni hem den till er egen dator)

Tänk på det nästa gång ni passerar det gamla Gleerupshuset på Adelgatan. Här, i grannhuset mot Frans Suellsgatan, hade en av Malmös berömda författare sin författarlya för ett halvt årtusende sedan.

Hoppas ni får glädje av att läsa vad han skrev – men nu på svenska!

12 aug 2015

En god bok är alltid intressant att fördjupa sig i. Häpnadsväckande! Johan Gyllenstjärna var bara 6½ år när han skrevs in vid Uppsala universitet. Vilka inträdeskrav hade de då och har de nu på den uppsvenska lärostolen?

Göran Rystads gamla bok är verkligen intressant. Sånt enormt politiskt rävspel det var i Stockholm på 1660-1670-talet. Politikerna gjorde allt för att vinna egna fördelar. Och vad för hemska saker gjorde denne man i det nyerövrade Skåne. Läs gärna själv boken.

15 aug 2015

Ni glömmer väl inte passet när ni ska resa över Öresund till Köpenhamn? Här är mina föräldrars pass för Köpenhamnsfärder mellan aug 1947 och okt 1954.

20 aug 2015

Vet ni om att asaguden Tors mäktigaste vapen mot jättarna var hammaren Mjölner som, när han kastade den, alltid träffade målet och återvände till Tor. Vad ni kanske inte vet är att Mjölner nu finns i Malmö! Jag upptäckte den i dag på ett varuhus. Och inte bara en utan flera - och till ett relativt hyfsat pris.

Ibland undrar man hur man skapar produktnamn. Vad har Mjölner med en musfälla att göra? Snälla - hjälp mig att försöka se sambandet mellan en kamp mot jättar och en kamp mot små möss. För att riktigt koppla ihop denna fälla med vikingar har ordet Mjölner dessutom skrivits i runinspirerad textstil.

22 aug 2015

Plockade i mitt bibliotek och fick fram Svenska turistföreningens tidningar från 1934. Här fanns en artikel om *”Folk och fornminnen”*. Intressant syn på temat för 81 år sedan:

”Är det frågan om något extra sevärt, så är det inte ovanligt att vi redan på tröskeln möta en kunnig, i varje fall genom sina ords innehåll fängslande person, vid vilkas läppar vi häfta våra blickar.

Visst är det bra att få veta lite extra om det man ska se på. Frågan är bara om inte vetandet borde inmundigas efter eller allra helst före besiktigan-

Turister "signerande" ett berömt byggnadsminnesmärke.

det. Föredragshållare, som kunna konsten att vägleda även blickarna under talandets gång, äro så ytterst sällsynta.

Alltså borde vi allra helst studera handböcker och vägledningar på förhand, när vi besöker monumenten. Är man blott en smula förberedd, så har man, utan att behöva anses högfärdig, full rätt att ströva omkring på egen hand och blott i förbigående lyssna på den professionelle förklararen."

Fornminnesfotografering med förväxlingsmotiv. Staffagefiguren blir huvudperson.

Till artikeln finns de två bilderna ovan hur man inte bör bete sig inför vårt kulturarvs minnesmärken. Bifogar också min egen tagen bild av det ståtliga medeltida korset på Öland - utan någon kvinna sittande på det. Ett år efter min bild störtade korset under en orkan och gick i tre delar.

22 aug 2015

Svenska turistförenings artikel från 1934 i mitt förra inslag var något syrlig mot guider av kulturlämningar. En dansk guide som hustrun och jag mötte på Kastellet i Rönne på Bornholm (se bilden) är en av de mera nitiska och fantasifulla vi mött. Här ett utdrag ur min resedagbok från 1977:

"En osedvanligt egendomlig yngre vakt och tydligen tillika guide hängde på. I stolta ordalag förklarade han hur många kilo trotyl det en gång funnits i en märkligt stor mässingshylsa som stod mitt på golvet. Han arbetade upp sig själv i extas inför denna skrämmande uppgift och när han nämnde att projektilen varit över tre meter lång, glimmade hans ögon fanatiskt. Med en ointresserad min släckte vi denna glödande blick, vilket var tur eftersom det stod explosiva ångor av starkvaror ur munnen hans. Snabbt ilade han bort och började underhålla ett tyskt par, de enda besökarna utöver oss svenskar.

Nu hör det till saken att innan vi går in i en historisk byggnad pluggar vi in de fakta som står att få i broschyrer och liknande. När därför den sliskige typen ånyo gled upp vid vår sida var vi inte helt okunniga turister som man kunde lura på vad som helst. Tornet var byggt 1643 påstod han och jag lät honom hållas, i förvissning om att tiden skulle vara 1680-talet. Endast en kanon hade man fått upp men denna hade trillat rakt igenom golvet ända ner på bottenvåningen. Efter detta hade tornet kasserats. Vi nickade igen, väl förvissade om att ingen kanon trillat genom golven men att man inte vågat använda kanonerna p.g.a. det konstruktivt lätta bjälklaget och att tornets kanoner togs bort i början av 1700-talet.

När jag frågade vad det var för en liten kanon som nu stod här uppe fick vi en fantastisk historia till livs. Kanonen var en gåva från Sverige och kom från skeppet Vasa. Det sjönk för exakt 320 år sedan (jag vet att det var 1628, inte 1657) och kanonerna till det skeppet var gjorda i Lund! Mycket intressant. Lund blev svenskt först 1658 så

regalskeppet Vasas kanoner var således en gåva till svenske kungen. Tänk vad lite man vet! När jag sedan började fråga ut den "kunnige" guiden om detaljer på en karta visande borgen Lillöborg och mannen ifråga tyckte att vi istället kunde titta modellen över borgen och med en kännarmin visade på en modell över borgen Hammershus tackade vi vänligt för den "intressanta" visningen och avtågade. Den guiden borde skriva en bok om Danmarks historia. En säkerligen ovanlig läsning, det kan jag försäkra er."

29 aug 2015

Så var årets sensommarutfärd med Malmö TB avslutad. Tror nog att många var mer än nöjda efter att ha sett dessa skånska historiska pärlor som bjöds. Ladda ner pdf för att se min berättelse genom att klicka här.

Det vackra Bökebergs slott. Bakom fönstret i andra våningen längst till höger hade Hjalmar Gullberg sin skrivarlya.

31 aug 2015

Vi hade i dag ett möte i styrelsen för Skånes arkivförbund. Vet du att det är denna organisation som man kan bli medlem av om man tillhör en skånsk förening och gärna vill att dess arkiv kanske inte ska riskera att förkomma utan leva vidare till gagn för förståelsen av vår skånska historia. Läs mer här.

2 sep 2015

Här kommer en film som jag tog i dag på Borgeby. Harald Blåtand byggde en ringborg här och sedan övertog ärkebiskopen den och byggde en 1100-tals borg. Men var på platsen låg denna första stenborg? Vi är den på spåren, där den ligger dold långt under markytan. Klicka här för att se filmen.

3 sep 2015

På lördag den 5 sep 12-17 har min gamle bänkkamrat från gymnasietiden, konstnären Torsten Ridell, vernissage på Galleri Ekstrand på Borgeby slott. Galleriet är inrymt i den medeltida ärkebiskopens bostadstorn, så ett besök på utställningen är i allra högsta grad också ett besök i den skånska historien. Borgeby medeltidsslott är en riktigt pärla och här finns också café! Borgeby slott ligger strax söder om Löddeköpinge och Lödde å samt norr om motorvägen. Jag har tidigare haft äran att vara slottsherre på Borgeby under sex år. Kan således garantera att ett besök på lördag kan bli både en spännande historisk och intressant konstupplevelse.

Vill ni få lite mer info om slottet inför ett eventuellt besök på lördag kan ni läsa min trycksak här.

5 sep 2015

Var bara tvungen att i dag på förmiddagen dyka in på antikvariat Kims utförsäljning innan en färd norrut. Alla böcker 75% rabatt. Här vid Amiralsgatan 8 har det funnits ett antikvariat nästan så länge jag kan minnas. Nu är den eran slut. Fastighetsägaren chockhöjer hyran med 300%.

Två klassiska verk om Helsingborgs historia i välbevarade inbundna foliantformat från 1930-talet för sammanlagt 87:-. I dessa beskrivs mycket som fortfarande är historiskt korrekt, bl.a. restau-

reringen och historien om borgen Kärnan. Att jag dessutom hittade förre finansministern Per Edvin Skölds inbundna bok *"Söderslätts förhistoria"* var ett plus. Visserligen fick jag betala 22:- för detta välbevarade exemplar - men det var det givetvis värt.

Fastnade så inför Brunius mäktiga bok *"Konstanteckningar under en resa år 1849 från Lund om Linköping och Strengnäs till Fahlun och åter om Upsala, Stockholm och Vexiö"*. Pris: 150:-! Hade det varit hans skånska konsthistoria hade jag slagit till direkt men nu gällde det hela Sverige. Öppnade dock andaktsfullt den mycket välbevarade boken, kände med välbehag på den typiska ytstrukturen av papper från mitten av 1800-talet och var t.o.m. tvungen att lukta på pappret. Ty så gör en äkta bokmal. För sådan är jag. Jag tillhör dock inte naturens eget destruktiva mal- och insektssläkte som äter papper – en bokmal slukar istället trycksvärtan och gläds samtidigt åt förpackningen.

8 sep 2015

Skånska Akademiens ledamöter var i går samlade till årets första höstmöte på Grand Hotel i Lund. Det är ett digert höstprogram, öppet för publik, som väntar:

19 sep blir det ett offentligt arrangemang under Kulturnatten i Lund.

3 okt koras årets skånska pristagare vid ett spännande arrangemang vid Skånes mittpunkt i Höör.

12 okt blir det föreläsning och musikarrangemang på Grand Hotel.

24 okt anordnar Akademiens vänförening ett antal föreläsningar i olika ämnen på Grand Hotel.

25 nov blir det ett stort tvärvetenskapligt heldagsymposium i Lund på temat *"Utan jord - inget liv eller Den goda jorden"*. Detta sker i samarbete med Kungliga Fysiografiska Sällskapet i Lund.

Gårdagens Akademiemöte avslutades med att Peder Lamm höll ett intressant föredrag om *"Auktionernas historia"*. Man gläds över att ha en så kunnig och välkänd person sittande på en av Skånska Akademiens stolar.

9 sep 2015

Den 3 okt utdelar Skånska Akademien priset "Årets Medelpunkt" som i år går till Percy Nilsson, Malmö. Som traditionen bjuder är det ett antal programpunkter. Alla är välkomna, arrangemanget är gratis; vill man vara med på måltiden efteråt kostar det givetvis och man måste boka. Landshövding Margareta Pålsson kommer att tala om idrottens betydelse för Skåne. Själv kommer jag att hålla ett kort anförande vid överlämnandet av Mittpunktsklotet under ämnet: *"Innovatörer, entreprenörer och mecenater genom historien"*.

9 sep 2015

Fick av en händelse tag i min gamla 3-betygsuppsats från 1971 om Skånes skålgropsförekomster. En skålgrop är en enkel typ av hällristning - helt enkelt en i sten inknackade grop. Har nu gjort om mitt ex till en pdf i mer modern layout. På de första sidorna

Skånes skålgropsförekomster

En gammal 3-betygsuppsats hämtad ur gömmorna

kan man läsa om några skålgropsplatser fullt synliga inne i Malmö av i dag vilka påträffats efter det att jag skrivit uppsatsen. Ni kan läsa den här.

13 sep 2015

Ibland blir man förvånad över att allting plötsligt kan gå väldigt snabbt i vårt samhälle. Den 29 aug ledde jag en förening till ruinen Stjärneholm nära Skurup och fann den helt övervuxen. Dessutom var bron över vallgraven rutten och flera trä-räcken saknades, se bilden. Rena livsfaran! Skrev samma dag ett pdf om skandalen och lade ut på Facebook. Nu meddelade min kompis Gunnar att han i dag var på besök på samma plats. Nu hade man tagit bort djungeln och bron var också lagad med nya plank och räcken. Där ser man!

15 sep

Jag har blivit så inspirerad av inlägg om Malmös historiska kartor på annan FB-sida att jag nu sammanställt en trycksak om Malmös äldsta kända kartor och avbildningar och lagt ut den som pdf. Ni kan ladda hem min elektroniska trycksak den genom att klicka här.

Malmös äldsta avbildningar

Av Sven Rosborn 2015

Hösten 1977 öppnade man på Malmö museum en tillfällig utställning, ”Frederik II – en renässansfurste”. Det var den mycket kunnige museichefen på Malmö konstmuseum Frans Carlsson som stod för utställningen. Här såg jag för första gången två handritade Malmökartor, utlånade av Det Kongelige Bibliotek i Köpenhamn och hämtade ur den s.k. Vedelska samlingen. Mitt intresse väcktes. De till synes väldigt slarvigt och hastigt upprättade kartorna, snarare kartskisser, var ju de äldsta kartorna som bevarats från Malmö. De dateras till slutet av 1580-talet. Här är historien som jag lyckats sammanställa.

Anders Sørensen Vedel (1542-1616) tog år 1566 magistergraden i Wittenberg och blev två år senare slottspredikant hos Frederik II på Köpenhamns slott. Anders var också historiker och blev som sådan av kungen utnämnd till rikshistoriograf. År 1575 utkom Vedels stora verk, översättningen av Saxo Grammatikus danska historia fram till slutet av 1100-talet. Han påbörjade några år senare själv ett eget stort verk om Danmarkshistorien. Detta slutfördes dock aldrig. Anders flyttade 1581 till Ribe men fortsatte sina historiska Danmarksstudier. År 1586 företog han en tio veckor lång resa i Danmark för att samla in historiskt material. Han var mycket intresserad av Ven

Fig 2. Anders Sørensen Vedel porträtterad av Tobias Gemperlin år 1578. Frederiksborg slott. Wikipedia.

21 sep 2015

Efter att ha fått en inflammerad baktass pga. en tagg är nu snart Eskil åter frisk och kan slippa djursjukhusets rekommenderade halsprydnad under nätterna.

22 sep 2015

SKYNDA OM NI VILL FYNDA BÖCKER!

Jag råkade i dag tisdag 22 sep för två timmar sedan passera Kims antikvariat på Amiralsgatan mellan Föreningsgatan och Latinskolan. Alla böcker 20:-. Hur är detta möjligt frågade jag. Svaret var *”Jag har så många böcker att trots att jag tagit undan kan jag inte härbärgera mera. Jag vill rädda böckerna istället för att kasta dom.”*

Vilka fynd man fortfarande kan göra - men det gäller att snabba på. Här är min fångst idag:

M. Bruzelius: Sveriges historia. 1830. 700 sid. 20:-
Skurup och Hassle-Bösarps historia. 1969. 275 sid. 20:-
Carl XI:s almanacksanteckningar. 1918. 424 sid. 20:-
Elias Follin: Helsingborgs historia. 1851. 488 sid. 20:-
Nils Arvid Bringeus: Örkelljunga. 1950. 206 sid. 20:-
Skånsk kalender 1936. 212 sid. 20:-
Lunds domkyrkas historia del 1. Praktband. 616 sid. 20:-
Lunds domkyrkas historia del 2. Praktband. 612 sid. 20:-

25 sep 2015

Har nu skrivit färdig min artikel om det medeltida Helgeandshuset och Helgeandsklostret som låg på Stortorget i Malmö. Torget är ju i dag Malmös största medeltida kyrkogård. I den forna klosterkyrkan på platsen där idag parkerade bilar trängs har man oavbrutet under mer än 250 år varje dag hållit fyra mässor om dagen. Svårt att tänka sig att

Gustav Vasa med svenska riksråd satt i klostrets matsal den 24 augusti 1524 precis på den plats där parkeringsautomaten står idag.

Klicka härför att läsa min skrift om Helgeandshuset.

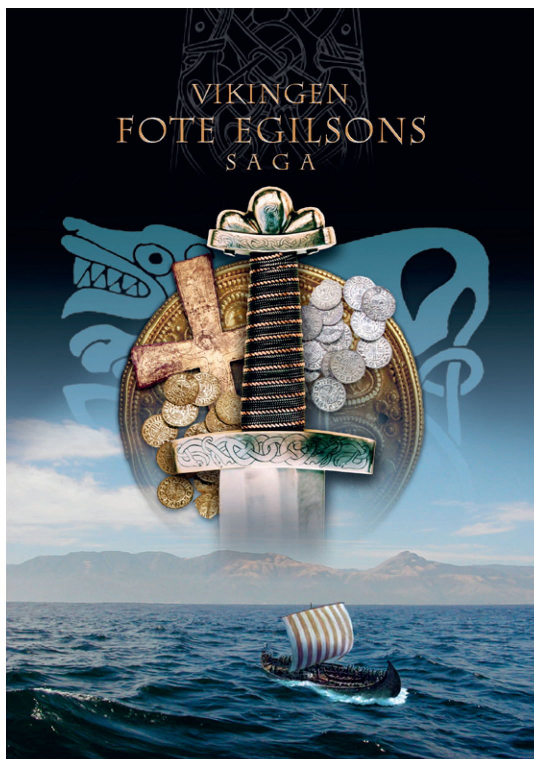
26 sep 2015

Gick genom ett antal släkthandlingar och hittade detta vykort med baksidestexten *”Alexandra, första Dragörfärjan i mitten av 30-talet”*. År 1517 är den äldsta uppgiften om färjetrafik mellan Limhamnen och Dragör. Färjemännen, och de var flera, bodde i Malmö men hade sina båtar vid bryggan i Limhamn. Man kunde uppenbart också frakta djur över sunden den vägen.

28 sep 2015

Upptäckte att boken *”Vikingen Fote Egilsons saga”* nu ligger ute som talbok för funktionshindrade. Det var väldigt spännande och stimulerande att skriva den. Tack Karl-Fredrik Wasén för all din

efterforskning bland isländska sagor vilka ligger till grund för boken. Läs mer här.

1 okt 2015

Var i dag ute på Borgeby medeltidsslott. Anders Ödman och en grupp arkeologer som han leder skulle ta upp ett mindre schakt för att kontrollera tidigare georadarresultat. Här är en filmsnutt från första dagen då man precis påbörjat utgrävningen.

3 okt 2015

I dag fick Percy Nilsson mottaga årets vandringspris från Skånska Akademien vid monumentet *”Skånes Mittpunkt”* i Höör.

5 okt 2015

Så var årets gåsamiddag inbokad på Hurva Gästgivaregård, ett av Skånes bästa gästis. Varför återkommer vi år efter år? Svaret är enkelt: det genuint skånska gästgiveriet, god mat och mycket trevlig

och gemytlig personal. Blev ni intresserade? Då får ni verkligen snabba på. Årets gåsmiddagar är snart fullbokade.

5 okt 2015

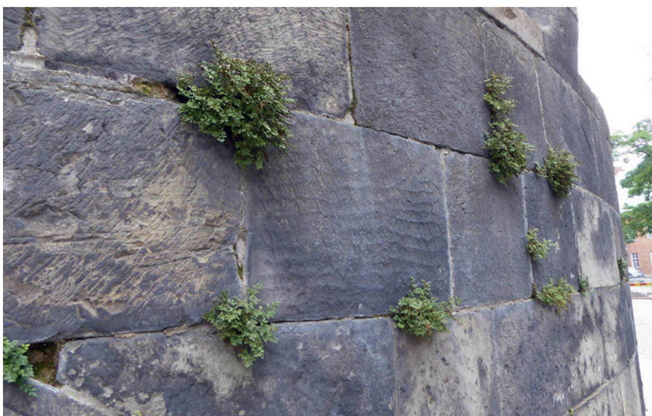
Jag var i dag i Lund tillsammans med gamla arkeologkompisar. Jakten på kyrkan från tidigt 1000-tal under Lunds domkyrka stod på programmet. Med en georadar undersöktes ärkebiskopens palatsområde norr om kyrkan men även området söder om kyrkan kördes över med denna markradar. Sedan kom den verkliga utmaningen - körning inne i själva domkyrkan och också i kryptan från 1080-talet.

Jag gjorde denna film om det hela.

5 okt 2015

I absiden till Lunds domkyrka, en historisk världsklenodie från slutet av 1000-talet, har det börjat växa grönt i fogarna. Denna grönska, som givetvis inte funnits där tidigare, har visat sig vara en växt som anses som sällsynt - så sällsynt att miljöförståsigpåare i beslutsfattande ställning nu förklarat att

grönskan inte får tas bort från domkyrkans murar. Resultatet blir märkligt. Denna kulturskyddade byggnad kommer successivt att täckas av en grön matta. Vad värre är - vatten kommer in i fogarna pga växternas rötter och vintertid kommer det att bli stensprängningar pga isbildning i fogarna.

Miljö i all ära men detta är rena tosserier av högsta kaliber i miljöns heliga namn. Men det är klart - vårt nordiska kulturarv räknas ju numera som något som katten dragit in så det är ju inte värt att bevara!

7 okt 2015

Plockar i mina gamla ljudband och finner ett inslag som jag gjorde för exakt 25 år sedan i samband med ett av mina närradioprogram om Malmös historia. På Gustav Adolfs torg hade man påträffat rester efter det medeltida Söderport och några månader tidigare också 1600-talets Söderport. Inspelningen gjordes nere i gropen på torget med fullt av grävmaskiner runt omkring. Klicka här för att höra.

8 okt 2015

Vår vikingahund Eskil gillar alltid äppelträdsklippning i trädgården.

9 okt 2015

Fortsätter att botanisera i mina sparade inspelningar. Här är ett inslag som närradion gjorde på Malmö museer 1986. Efter att ha intervjuat dåvarande konstchefen Frans Carlsson och hans medarbetare Göran Christensson (senare museichef på Konstmuseet) gick reportern över till slottet och träffade av en händelse mig i Riddarsalen. Kommer tyvärr inte ihåg vad reportern hette men hon var mycket duktig och gjorde många intressanta inslag om det dåtida Malmö. Innan ni eventuellt orkar lyssna och få svaret - gissa vad det kostade att komma in på alla museerna vid den tiden?

Ni kan lyssna genom att klicka här.

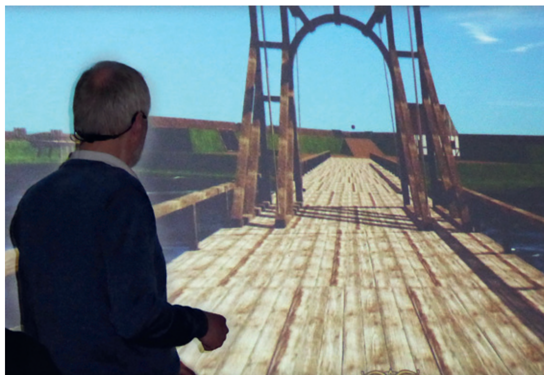
13 okt 2015

Höll i dag tillsammans med några andra ett föredrag om Malmö år 1692 på Kockums Fritid. Vi monterade upp datorutrustningen och på en jätteskärm kunde publiken följa med mig utmed gatorna på en helt improviserad rundvandring i

Malmö för mer än trehundra år sedan. Helt interaktivt. Stefan, som satt vid spakarna fick direktiv av mig att vika ner i olika gator och in på olika gårdar - allt utan att vi repeterat innan. Kul sätt att guida besökare i vår stads historia.

Bilden ovan visar Stefan, vår enormt skicklige programmerare, innan vi beger oss ut på den digitala stadsvandringen. Fotot längst ner: jag och Stefan på väg ut på Långebro, den enorma träbro som gick över vallgraven; en bro som fanns mellan ungefär nuvarande Schougens bro till Norregatan där Österport porttorn låg.

Utan jord - inget liv
eller
Den goda jorden

Jordsymposium

Organiserat av Kungliga Fysiografiska Sällskapet i Lund i samarbete med Skånska Akademien

Ett tvärvetenskapligt symposium

2015 är FN:s Jordår

Jorden vi trampar på är av största vikt för allt levande på land. Med tanke på den alarmerande hastighet som världens jordar håller på att förstöras vill vi fästa uppmärksamheten på jord som en värdefull resurs som måste bevaras och utnyttjas skonsamt. Från jorden får vi den mesta av vår föda och jorden hyser den största biologiska mångfalden vi känner till på vår planet. Alla dessa mikroorganismer och småkryp utför livsnödvändiga tjänster genom att cirkulera näring, rena dricksvatten och bryta ner giftiga substanser.

Jordens bördighet har varit grunden för alla stora kulturer på vår planet, och krig har utkämpats för att mätta hungern efter bördig jord. Under millennierna har jorden haft en stor symbolisk betydelse, "Av jord är du kommen…" och "fosterjorden" är uttryck som visar det laddade värdet som jorden och myllan har. Konst, litteratur och musik har tagit utgångspunkt i jorden vi står på.

Med detta symposium vill vi sammanföra föreläsare med olika infallsvinkel på jord. Jordens geologi, biologi och arkeologi med jorden som arkiv för vår historia samt jordens betydelse i litteratur, kultur och religion kommer att belysas. Det är viktigt att vårda vår jord för att få ett uthålligt samhälle, inte bara ur resurssynpunkt, utan även ur ett estetiskt och samhällsvetenskapligt perspektiv.

Symposiet anordnas i två delar. Under Lunds Kulturnatt den 19 september anordnas en prolog med tre föredrag till det stora symposiet som anordnas den 25 november.

Roland von Bothmer, Kungl. Fysiografiska Sällskapet — Sven-Olle R Olsson, Skånska Akademien — Håkan Wallander, Lunds Universitet

Program

Onsdagen den 25 november 2015

08:00–08:25	Registrering och kaffe
08:25–08:30	Välkomsthälsning **Roland von Bothmer**, prof., Kungl. Fysiografiska Sällskapet och Skånska Akademien
08:30–09:00	**Erland Mårald**, prof. i idéhistoria, Umeå universitet: Vad är jord? - en idéhistorisk inledning
09:00–12:00	**Jord och liv. Moderator: Docent Tomas Lundborg, SLU; Kungl. Fysiografiska Sällskapet**
09:00–09:30	**Håkan Wallander**, prof. i markbiologi, Lunds universitet: Hur jord bildas, med exempel från Surtsey
09:30–10:00	**Katarina Hedlund**, prof. i biodiversitet, Centrum för miljö- och klimatforskning (CEC), Lunds universitet: Hur ska vi bruka jorden för att behålla bördigheten i ett långsiktigt perspektiv?
10:00–10:30	**Kaffe**
10:30–11:00	**Leif Johansson**, prof. i berggrundsgeologi, Lunds universitet: Jordens geologiska rikedomar — en förutsättning på gott och ont för vårt moderna samhälle
11:00–11:30	**Martin Ragnar**, doc. i träkemi, KTH; forskningschef Energiforsk AB, Stockholm; gastronom: Terroir, ett grundbegrepp för lokalproducerad mat
11:30–12:00	**Torbjörn Fagerström**, prof. em. i teoretisk ekologi, Lunds universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU): Kretsloppet i naturen
12:00–13:30	**Lunch** med Jordiska toner - från bronslur till kattasnurra. Cajsa S. Lund, musikarkeolog, forskare vid Linnéuniversitetet, Projektledare för European Music Archaeology Project vid Musik i Syd
13:30–16:30	**Jord, människa och samhälle, Moderator: Prof. em. Eivor Bucht, SLU; Kungl. Fysiografiska Sällskapet**
13:30–14:00	**Sven Rosborn**, fil. lic.; f.d. museichef; arkeolog: Vårt jordiga kulturarv
14:00–14:30	**Jonas Frykman**, prof. em. i etnologi, Lunds universitet: Jorden vi ärvde
14:30–15:00	**Martin Lind**, teol. dr.; biskop em., Lund: "Härlig är jorden" - om jord och religioner
15:00–15:30	Kaffe
15:30–16:00	**Lennart Olsson**, prof. i geografi, chef LUCSUS, Lunds universitet: Markförstöring och markförbättring — en global översikt med lokala nedslag
16:00–16:30	**Urban Emanuelsson**, prof., Centrum för biologisk mångfald, SLU: Jord och landskap
16:30–17:00	**Bengt Hansson**, prof. em. i teoretisk filosofi, Lunds universitet: Jord – mull, mark eller makt? - etiska och filosofiska reflektioner
17:00–17:05	**Sven-Olle R Olsson**, Director, Skånska Akademien: Avslutning

15 okt 2015

Malmö expanderar ju kraftigt liksom flera andra orter speciellt utmed Öresundskusten. Expansionen drabbar odlingsbar mark av den högsta klassningen i Sverige. Detta är ett intressant dilemma. Skånska Akademien och Kungliga Fysiografiska sällskapet bjuder in allmänheten till ett heldagssymposium på Grand Hotel i Lund den 25 nov. Allt är kostnadsfritt, se programmet nedan. Bokning fordras då platserna är begränsade. Själv kommer jag att i egenskap av arkeolog att hålla ett föredrag med Malmöanknytning: *"Vårt jordiga kulturarv."*

18 okt 2015

I går natt var det skattjakt uppe i de mörka, djupa skogarna på Hallandsås. Se filmen här.

23 okt 2015

I går tog jag Pågatåget upp till Blekinge. Mitt mål var Kulturcentrum i Ronneby där jag höll ett

föredrag om Blekinges historia. Det var trevligt att åter möta gamle skolkamraten och arkeologen Torkel Möllerström och hans familj. Har lagt ut hela föredraget här.

30 okt 2015

När jag läste etnologi (då ”folklivsforskning”) i Lund 1972 kom jag i kontakt med en insamling från 1940-talet som rörde intervjuer med personer födda i Malmö på 1860-1880-talen. Har för mig att jag senare sett också en kopia på Malmö stadsarkiv. Här berättade de om sin ungdom i Malmö, fantastiskt intressanta berättelser om dåtida stadsliv och seder. Jag har haft en papperskopia hemma i snart ett halvt sekel men vill gärna att så många som möjligt ska kunna se detta. Därför har jag nu lagt ut den som nedladdningsbar pdf. Klicka här för att läsa den. Ni får troligtvis trevlig läsning så här i Allhelgonatid bland alla minnen från de som gått före oss.

ACADEMIA.EDU
Malmö i slutet av 1800-talet. (2015)
Folklivsarkivet i Lund gjorde på 1940-talet en stor intervjustudie med personer födda i Malmö på 1860-1880-talen. Detta papper, med en kortare...

31 okt 2015

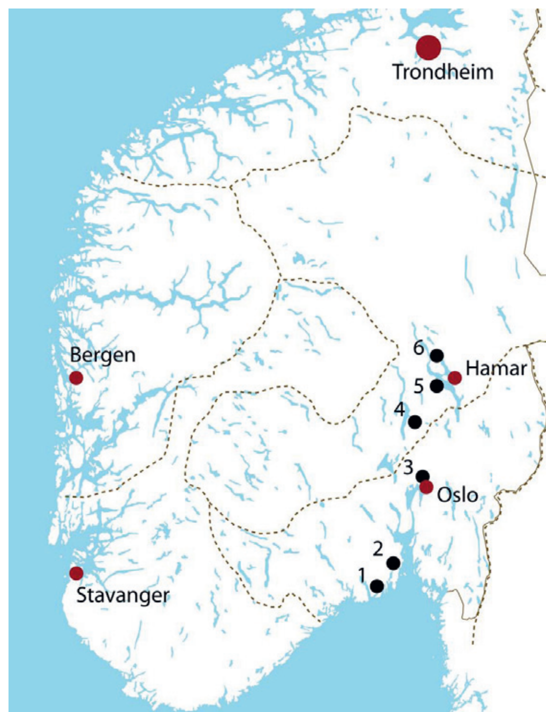
Alla helgons dag. Seden med ljus är vackert, speciellt när det skymmer. Räknade till ca 1900 ljus på Minneslunden på Östra kyrkogården i Malmö. Bäst jag stod där i trängseln kom en familj och den

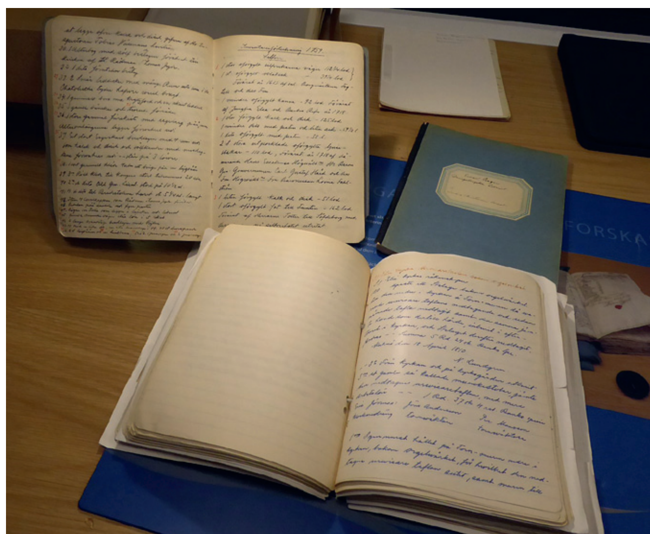

nio-tioåriga grabben utbrast högt och med förundran i rösten: ”Oj så många döda!”

3 nov 2015

Uppe i Norge, i Gran i det vackra Hadeland ca åtta mil norr om Oslo, finns en fantastisk medeltida miljö bevarad. Här gick den gamla pilgrimsvägen till den helige Olavs grav i Trondheim. Grusvägen är fortfarande bevarad på en lång sträcka och utmed denna ligger ett antal märkliga kyrkor från mitten av 1100-talet och Norges äldsta stenhus från ca 1200. Jag, med hjälp av min blivande hustru, hade förmånen att få leda de arkeologiska undersökningarna vid restaureringen av detta hus på 1970-talet. Förra året kunde jag publicera en omfattande bok om dessa kyrkor och detta hus men också göra en analys över de s.k. centraltornskyrkorna i Norge. Dessa ligger så att de minner om den medeltida pilgrimsvägen, se min karta nedan. Dessutom råkade jag hitta en klosterkyrka tillhörig ciestercienserordnen. Ni kan läsa vad jag skrivit om detta genom att klicka här.

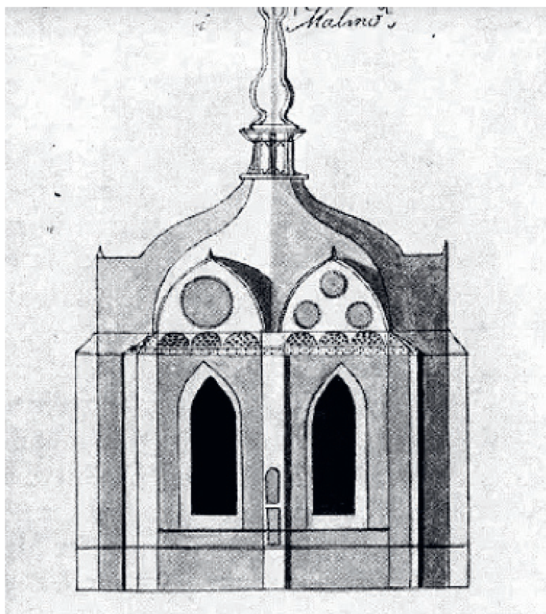

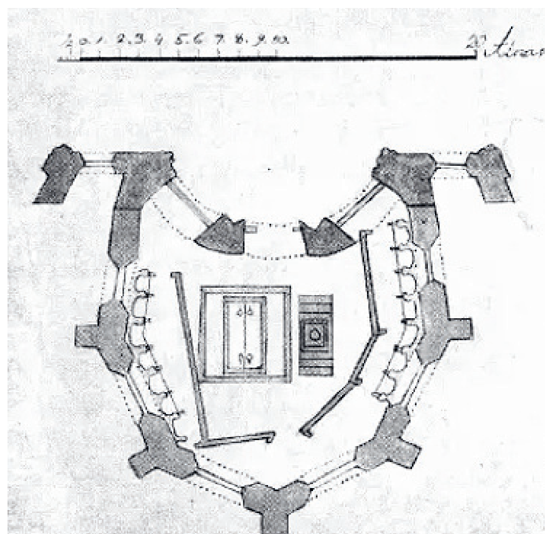
4 nov 2015

Håller på med ett av mina sista kapitel i boken om det medeltida Malmö. Kapitlet handlar om S:t Petris medeltida byggnadshistoria. Körde fast i det skrivna källmaterialet. Vad gör man då? Givetvis besöker man vårt fina Stadsarkiv och begär att få fram handlingar, bl.a. skrivna av den gamle vännen Einar Bager. Många timmars arbete men med trevlig arkivpersonal och Bagers enorma luntor av fyllda handskrivna anteckningar med intressanta fakta går tiden fort.

5 nov 2015

I dag har jag färdigställt en berättelse om Dringenbergska kapellet i Malmö. Det ska ingå i min bok om det medeltida Malmö i avsnittet om S:t Petri kyrka. Det här med elektronisk information är intressant. Man säger att man kan hämta allt från datorn. Sicken lögn. För min artikel har jag inte hittat något alls användbart på Internet. Det är i stället uppgifter hämtade ur min stora privata

boksamling och från Malmö stadsarkiv som gjort artikeln möjlig.

Jag har bl.a. lokaliserat platsen för Malmös första medeltida bibliotek och, inte minst klargjort var pelaren stod i kapellet där människor var inmurade. Är det någon som har en vettig förklaring på detta sistnämnda?

Ni kan ladda hem artikeln genom att klicka här.

7 nov 2015

Håller på att skriva S:t Petris medeltida historia. Som ett litet avbrott vill jag testa er på hur mycket detektiv i historien ni är. Detta är en bild av S:t Petris norra vapenhus östra vägg. Här finns något som ingen tidigare observerat och som med stor säkerhet har gett byggmästaren huvudbry när vapenhuset uppfördes på 1310- 1320-talet. Vad tänker jag på?

När man byggde det norra sidoskeppet från koret västerut (muren till vänster på bilden) planerade man att bygga ett vapenhus på platsen för det nuvarande. Detta var ju huvudingången till kyrkan från rådhuset och torggatan (Östergatan) så då skulle det smyckas speciellt.

Vapenhuset fick dock vänta lite. Strecket till vänster på bilden på föregående sida visar skiljelinjen mellan de två byggnadsetapperna. Från början hade man tänkt att göra vapenhuset randigt med tjocka färgränder: 4 tegelstenar gult tegel, sedan fyra tegelstenar rött tegel etc. (se muren till vänster om strecket). Men när det var dags för att påbörja bygget av vapenhuset till höger om strecket hade man brist på gult tegel. Därför lade man det i enkla skift endast högt upp på muren (över det vita strecket). Det var ju denna övre del av vapenhuset som man såg från torggatan, nederdelen skymdes av den höga kyrkogårdsmuren.

När Malmö grundades av troligtvis ärkebiskop Jakob Erlandsen på 1250-talet började han med att bygga ett försvarstorn vid nuvarande Börshuset och en kyrka, S:t Nikolai kyrka. För dessa första byggnadsverk behövde han lera till tegel. Detta fanns i nuvarande Lugnetområdet. Här grävdes under medeltiden stora lertäktsschakt. Jag har själv undersökt några av dessa när det nya Lugnet byggdes på 1970-talet. Dessa lerschakt blev senare, på 1500-talet, vattendammar med fiskodlingar.

Leran i området är speciell. Den är väldigt kalkrik i de övre lagren. En geolog berättade för mig att denna lera gav en gul färg medan leran lite längre ner i schakten blev rött tegel. Eftersom ärkebiskopens kyrka och försvarstorn måste ha varit de första tegelbyggnaderna i Malmö har de alltså med stor sannolikhet haft mycket inslag av gulaktigt tegel. Denna, den äldsta, troligtvis något gulaktiga kyrkobyggnaden, fick stå kvar tills det var dags att riva för att ge plats för den nya kyrkans långhus. Då frigjordes en mängd gula tegelstenar som man kunde återanvända i bl.a. vapenhuset. Uppenbart har dock inte de dessa gula stenar räckt till och man har därför fått ändra utseendet av vapenhuset.

Det finns massor med sådana här intressanta saker i S:t Petri kyrka som aldrig någon tidigare tänkt på.

8 nov 2015

Hemkommen från Hallandsåsen efter en hård dag i vikingagudinnan Frejas spår. Så kallas ju stormen som i går drog fram över huset i Örkelljungas vildmarker. Hur får en stadsbo bort ett jättelikt träd som blockerar vägen till tomten? Ringer givetvis lokalbefolkningen som rycker ut efter att försynt ha frågat: ”Kan jag äta färdigt lunchen först?” Sådana är de, människorna här uppe i Hallandsås djupa skogar. Pålitliga, vänliga och ägare till tunga maskiner.

16 nov 2015

På torsdag är det ett stort möte på Fotevikens Museum. *”Destination Viking”*, den ledande europeiska organisationen för vikingaanläggningar håller möte med 120-tal delegater. Jag har lovat att tala om varför Bibelns paradis låg i Mälarområdet, vad som Växjöbiskopen Ragnvaldi egentligen sa på det europeiska mötet i Basel år 1432 vilket slog världen med häpnad, hur Gustav III trodde att ett vikingatempel såg ut, varför kungen ansåg att Moses stentavlor var skrivna med runor etc. Lite om vikingarnas hjälmar hinner jag nog också med.

Upptäckte dessutom att Björn Jakobsen satt upp mig som guide för 120 personer i vikingastaden på eftermiddagen. Kul med överraskningar!

20 nov 2015

Så var den stora vikingakonferensen på Fotevikens museum över för min del. Det blev 110 deltagare från en stor del av Europa som hade mött upp. Själv höll jag i går ett föredrag med den

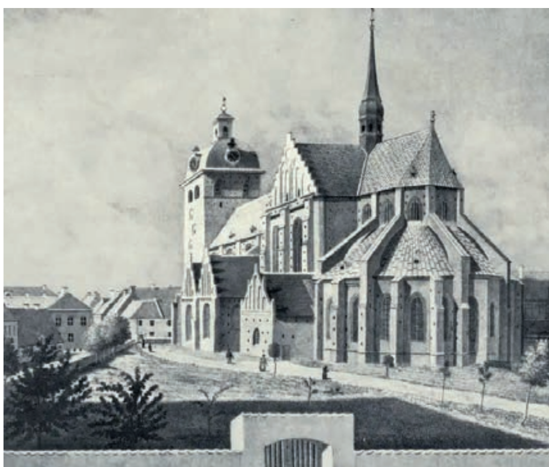

något kryptiska titeln *”Vikings, helmets and horns – the Theatre of king Gustav III of Sweden and the myths about Vikings.”*

20 nov 2015

Har nu avslutat min stora artikel om S:t Petri kyrkas alla medeltida kapell och altare. Ni kan ladda ner den som pdf. Klicka på texten här.

22 nov 2015

Förbereder nästa föredrag på Grand Hotel i Lund nu på onsdag genom att skanna in gamla diabilder. Symposiet ska handla om jord. Tror att denna bild från 1970-talet kommer med i föredraget som illustration på svårigheter att gräva i snustorr och stenhård skånsk lerjord. På bilden ses

bl.a. en blivande stadsantikvarie och jag tror också att det är en blivande museichef som deltar vid utgrävning av ett vikingatida grophus söder om Fosie kyrka. Mest intressant är dock min gröna VW Passat i bakgrunden, en verklig trotjänare.

24 nov 2015

”Vikingarna” går nu för tredje säsongen på TV. Här blandar man ”hej vilt” i vår vikingahistoria. Ibland undrar man! Uppenbart har producenterna inte varit i Skandinavien. Så här ser t.ex. vikingastaden Hedeby ut på TV. Den riktiga staden låg på gränsen mellan Tyskland och Jylland - området är platt som en pannkaka. Var i hela friden kom alperna in i historien? Nu börjar filmen igen efter reklampausen. Måste fortsätta att ta del av detta rika och fantastiskt trovärdiga kunskapsutbud.

27 nov 2015

Tillbringade åtta trevliga timmar i Lund i går. Vi mötte två polska forskare för att diskutera Harald Blåtands guldplatta. Först en tur till de två stora museerna i Lund. Sedan två timmar med intensiva diskussioner på ett rum på universitetsbiblioteket vilket gav en spännande bild av två olika uppfattningar om guldfyndet. Detta resulterade i funderingar hur vi bör gå vidare tillsammans. Underbart att kunna föra en vetenskaplig diskussion med både skratt blandat med lite hetta. Att vi sedan avslutade i kvällsmörkret med en runda i domkyrkans 1000-tals lämningar och med en mycket trevlig middag på Grand Hotel förhöjde ytterligare värdet av utbytet mellan två länder.

29 nov 2015

Så var de första 134 sidorna i min egen släktkrönika färdig i sin första version. Den kommer att byggas på när och om jag får tid till det. Saknar än så länge några släktgrenar. Vill bredda den med inslag av mer allmänhistorisk karaktär. T.ex. gärna med en närmare titt på 1600-talet. Mina vallonsläktingar inkallades ju av Gustav II Adolf på 1620-talet för att i södra Småland hjälpa till att bygga upp den svenska krigsmakten samtidigt som mina Göingesläktingar som troligtvis friskyttar med Christian IV:s godkännande slogs mot svenskarna. Endast några mil och en dåtida riksgräns skiljde dem åt. Du kan läsa släktkrönikan genom att klicka här.

30 nov 2015

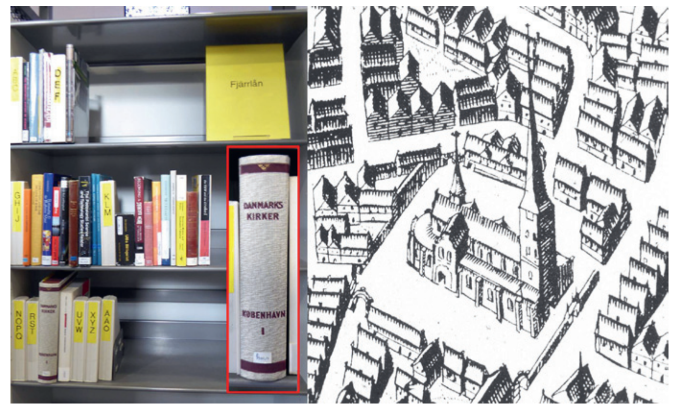
En förtvivlad granne till huset i Örkelljunga ringde mig i morse. Ett av hans stora träd låg tvärs över vägen, hans verandaruta var också krossad av blåsten. Han kunde inte komma ut. Jag kunde snabbt ge honom telefonnumret till den lokale grävmaskinisten och också till den lokale skogshuggaren. De båda hade jag anlitat för bara tre veckor sedan.

Tack himmelska makter för att jag då med deras hjälp lyckats få ner en smal men enormt hög och kraftigt lutande ek från tomten i Örkelljunga. Jag hade nämligen räknat ut att den skulle falla över grannens hus om en orkan kom rakt från väster. I natt kom vinden från exakt det väderstrecket!

30 nov 2015

Där är den ju - Danmarks kirker, Köpenhamn, Vor Frue kirke! Hämtade boken i dag på biblioteket. Fjärrlån från Kungliga biblioteket i Stockholm. Nu kan jag äntligen lägga samman några

borttappade pusselbitar vad gäller den medeltida S:t Petri kyrka i Malmö. Vor Frue kirke var ju systerkyrka till S:t Petri, se bilden till höger. Ska bli skönt att nu under julmånaden få slutföra arbetet med Malmös ståtligaste kyrka.

30 nov 2015

En del av Ellstorp, min barndoms lyckliga tummelplats. I ett av husen längst bort bodde en liten påg, senare en nog så välkänd författare - Björn Ranelid.

Fotot nedan är kanske från runt 1950. Köttaffären finns på hörnan och fiskaffären vänster därom. I det hitersta ljusa huset ses i översta våningen den stora balkongen in till den stora lägenhet dit Ellstorps byggmästare Hugo Åberg själv flyttade och bodde en kort tid i slutet av 1930-talet.

2 dec 2015

Faktiskt lite kul att sitta och koppla av framför årets ”Julkalender” på TV där man just avverkat vikingatiden. Programmen är ju pedagogiskt upplagda så någon spänning blir det inte men bortsett från detta är de än så länge trevliga. Givetvis hajar man till inför märkligheter och uppenbara felaktigheter, speciellt som man innan programmen började sändas skröt med att man gjort en väldigt ingående research innan inspelningarna.

Här sitter t.ex. familjen och dricker i glaserade muggar. Vikingarna skulle ha blivit bra förvånade ef-

tersom sådana kärl först dyker upp under 1400-talet. Givetvis skulle det vara oglaserat s.k. svartgods eller träkåsor. Varför man har glasyr på insidan av dryckeskärlen är vår moderna syn på hygien samt att de ska vara lätta att diska i maskin vid moderna vikingafester. En sak som man också höjer ögonbrynen på är när man detaljbeskriver maten man åt. Skulle vara kul att se de vikingatida recept man använt sig av. Mig veterligen finns de inte. Vad man har är lite fakta såsom arkeologiskt påträffade benavfall och lite vidbränd gröt i keramik-kokkärl (givetvis av svartgods). Här har programmakarna lagt till en stor portion av fantasi.

Ska bli intressant att se kommande avsnitt.

6 dec 2015

Hemkommen från en fantastisk 3-timmars måltid på Mossbylund vid skånska sydkusten. Vilket otroligt ställe, vilken god mat, vilket muntert sällskap med Christina, Ann, Torkel och Terje.

12 dec 2015

Just hemkommen från den traditionella Dragörresan kring Luciatid. Resan består av följande antal måste-saker:

Deltradition 1: Besök på Bottle shop vid Kastrup. Detta enorma magasin med flytande godsaker. Alkoholen här är 25-50% billigare än på Systembolaget. Första backen att lasta på vagnen

blir Tuborgs julöl ”Vit sne”. Den ska givetvis som alltid serveras den 24 december.

Deltradition 2: Stuva bilen så att ett skönklingande klirr kan följa oss på resten av resan.

Deltradition 3: Intagande av ”Juleplatte” på Dragör Bistro.

Deltradition 4: Vandring genom Dragörs julmarknad och fantastiska medeltida stadsmiljö.

I år var det ett nytt inslag som mötte vid svenska brofästet; poliser som huttrande i kylan stoppade och samtalade med varje bilist. Trots min utpräglade skånska undrade den vänlige tjänstemannen om jag hade körkortet med mig. Kanske jag nästa år kan infoga detta resmoment som en ny deltradition 5 på vår årliga julresa till grannlandet.

12 dec 2015

Fotevikens Museum är ett museum som jag har haft glädjen att vara med och bygga upp tillsammans med min gamla kompis från öster i Malmö Björn Jakobsen. Det var väldigt stimulerande att bjuda till kamp mot många traditionella och föråldrade metoder i den svenska museivärlden. De

Fotevikens museum under tre år

Under åren 2011 - 2013 utkom regelbundet Fotevikens Museums nyhetsbrev "Bulletiner från Foteviken" som nedladdningsbara pdf:er. Dessa bulletinerna hade startat redan ett par år tidigare på initiativ av Sven Rosborn men de var då endast knutna till Fotevikens hemsida.

För ett museum är det givetvis viktigt att hela tiden komma ut med sådana här nyhetsbrev som berättar om verksamheten. "Bulletiner från Foteviken" mottogs också mycket positivt av allmänheten och många brev kom till museet och många nya kontakter kunde knytas.

I denna pdf har dessa pdf:er sammanställts till en enda artikel. Den ger en god bild av verksamheten på Fotevikens museum under nästan tre år. Samtliga dessa bulletiner är skrivna av Sven Rosborn som under denna tid var informationschef och forskningschef på museet.

sista åren innan jag gick i pension 2013 kom vi ut med kontinuerliga bulletiner om vår verksamhet.

Du kan läsa dessa genom att klicka här.

Vill ni läsa historien om hur Fotevikens Museum skapades och dess första tio år finns boken om den otroliga historien att läsa och att ladda ner här.

Jag slutade som museichef i Malmö 1995 eftersom jag vägrade att sälja ut vårt kulturarv vilket politikerna krävde. Bl.a. skulle jag sälja hela den stora vapensamlingen, hela Wovragårdssamlingen på 2300 unika allmogeföremål och det lilla Snapperupshuset. Istället blev min arbetsplats Fotevikens Museum där kreativiteten kunde flöda och idiotisk kulturbyråkrati var ett tämligen okänt begrepp.

15 dec 2015

Att få arbeta med att rekonstruera en mindre vikingastad (Foteviken) utifrån arkeologiska resultat och skrivna äldre källor var otroligt inspirerande. Vi gjorde givetvis under åren en mängd olika tester och experiment för att bättre försöka förstå livsvillkoren för tusen år sedan. Ett sådant experiment var när ett antal vikingar i en vecka bodde i husen under sträng kyla vintertid utan moderna hjälpmedel. Jag passade på att intervjua dem efter denna strapats. Klicka här för att se filmen.

17 dec 2015

Just hemkommen från en nästan 2 timmar lång färd tillbaka till 1310-talets Malmö. Med fastighetsteknikern Linus Sörensen har jag i dag gått uppför Malmös näst äldsta vindeltrappa från ca 1320 men också pressat mig uppför Malmös äldsta trappa från ca 1310. Bilderna visar starten på den sista, äldsta trappresan. Allt är lågt och trångt. Väl uppe på loften var det att med kameror och stativ åla sig fram under bjälkar och genom muröppningar små som hundkojeöppningar. Hustrun var förvarnad - kommer jag inte hem till kvällen sitter vi hopplöst fast i medeltiden. Hon tog det med jämnmod - hon har varit med förr.

Jag fick det jag ville ha, några dokumenterade byggnadsfaser i S:t Petri kyrka äldsta historia och

också några bra bilder. Nu kan jag äntligen slutföra mitt stora kapitel om S:t Petris medeltida byggnadshistoria. Tack Linus för att du använde dina magiska nycklar till Malmös i särklass mest spännande, intakta medeltidsmiljö.

Bildserien ovan visar Linus när han öppnade dörren till Malmös äldsta trappa, sedan på väg upp genom den smala trappan och sist sticker jag fram huvudet och konstaterar slutet på den branta trappan uppe på koromgångens 700-åriga loft.

19 dec 2015

Fick i min hand i dag en bok där jag i en artikel givit utlopp för skrivarklåda när det gäller ämnet historiska kommunikationer över Öresund från vikingatid till 1500-tal. Kanske någon som finner det intressant. Klicka här för att läsa.

Figur 1 Karta över Öresund med de i artikeln omtalade platserna. Karta: Sven Rosborn.

19 dec 2015

Lördagkväll och sonen dyker upp med en flaska med vibbar från Skånes store vetenskapsman Tykko Brahe. Nej, han drack inte whisky på 1500-talet men sedan 2008 tillverkar man denna ädla dryck på hans ö Ven av företaget Spirit of Hven. Tre whiskysorter tillverkas men givetvis avnjöt vi i kväll märket ”Tycho´s Star” Single Malt Whisky. Nu lutar jag mig belåtet bakåt i soffan och blickar ut genom rutan upp mot Tykkos himmel!

20 dec 2015

Så var julgranen inne och klädd också detta året. Givetvis med hjälp av västgötaspetsen Eskil.

21 dec 2015

Tidsschemat höll! Jag har sedan länge beslutat att innan julen 2015 skulle min ”trilogi” om Malmös främsta historiska minnesmärke vara klart – S:t Petri kyrka. Detta forskningsarbete startade faktiskt som en uppmaning till mig av Malmöforskningens grand old man Einar Bager och stadsarkivarie Lennart Tomner redan 1978. Arbetet består av tre stora kapitel:

Malmös äldsta stadskyrka.
https://www.academia.edu/8287606
Sankt Petri och Pauli kyrka i Malmö.
https://www.academia.edu/19762498
Sankt Petri kyrkas kapell och altare i Malmö.
https://www.academia.edu/18726872

Kapitlet som nu avslutar det hela är alltså Sankt Petri och Pauli kyrka i Malmö:
https://www.academia.edu/19762498

Dessa kapitel kommer att ingå i min stora bok *”Det medeltida Malmö”* som nu börjar att närma sig sin fullbordan. I boken har jag sammanställt ett livslångt forskningsarbete i min hemstads äldsta historia. Alla artiklarna ovan kan laddas ner som pdf om du klickar på länkarna. Jag rekommenderar er att sedan klicka på den gröna knappen ”Download” för att få hem dem högupplösta på er dator. Ni kan också läsa dem direkt på Academica men deras webbläsare avstavar ibland på ett konstigt sätt.

23 dec 2015

I december 1956 begav sig en förväntansfull klass i 1:a årskursen på en vandring från Rörsjöskolan. Vi gick denna morgon genom en stad med gamla hus och med många höga plank utmed gatorna. I täten gick vår fröken (så hette det då) Kerstin Lindahl och efter henne två och två i lång rad följde hennes första klass som lärarinna (så hette det då). Någon mer ledsagare behövdes inte. Bilarna lyste mestadels med sin frånvaro på den tiden.

Och så var vi då framme vid målet, S:t Petri kyrka. Visst var den fin, julkrubban i kyrkan. För första gången såg jag detta jularrangemang, sig-

nerat kyrkoherden Albert Lysander redan 1928. För första gången såg jag denna kyrka som då och fortfarande lång tid framöver skulle fortsätta att ruva på sin äldre historia.

Det var den helige Franciskus som året 1223 skapade den kristna traditionen med julkrubban. Julkrubban i S:t Petri har fått en ny plats, nu vid altaret, sedan julen 2014. När jag häromdagen skulle upp på loftet för att fotografera stannade jag till framför Alberts initiativ och minnena sköljde över mig. Det känns tryggt med vackra minnen så här i juletid.

En förhoppningsvis God jul på er allesammans!

23 dec 2015

Lillejulafton 2015! Städningen är klar, klapparna är inslagna, julmaten är nästan klar, på kyrkogården lyser ljusen för de kära - och så lite glögg. Minnenas tid - glädjens tid. Visst har vi fina traditioner här i den kalla Norden.

26 dec 2015

Julen 1942. Kriget rasar i Europa. Bara några tjugotals mil från oss dör människor i miljontal. Hur annorlunda jämfört med vår jul idag. Dåtidens ungdomar samlade framför granen i en tvårumslägenhet på Ellstorp i Malmö. Tre män - två militärer och en civilperson - och sex kvinnor. Två av personerna är mina blivande föräldrar.

27 dec 2015

Nu i mellandagarna är det exakt trettio år sedan Lasse Holmqvist ringde mig och bad om hjälp med att plocka fram historiskt material om Malmö på 1500-talet fram till 1800-talet. Han skulle göra en serie på sammanlagt 4 timmar med det historiska Malmö blandat med underhållning. Delar av Västergatan stängdes bl.a. av och blev plötsligt en 1500-tals miljö. En hästspårvagn plockades fram och drogs på Malmö gator och minsann steg inte de tre kungarna under mötet 1914 ut på Residen-

sets balkong under människornas jubel. Bland de talrika 1500-tals statisterna sågs bl.a. en blivande länsantikvarie och en blivande stadsantikvarie och givetvis agerade Malmöhusgardet.

Som helhet tycker jag att programmen blev rätt så bra. Själv skrev jag bl.a. texterna till när Gustav Vasa mötte Frederik I på Malmöhus 1524.

30 dec 2015

Har nu nått fram till nr 2000 i mitt arbete med att skanna in äldre släktfoton. Bilden blev av mig själv under min första ridtur sommaren 1951 i släktens hemort Röshult i Göinge. Nästan samtidigt togs bilden av min farfar med sin häst. Han lovade mig att han skulle ge mig en egen häst när jag fyllde 7 år. Han dog när jag var 6½. Farfar älskade sin häst. Det hände att han kom ridande hem till oss på Ellstorp mitt i Malmö, band hästen i cykelstället och gick upp för en fika.

30 dec 2015

Vilket är det äldsta släktfotografiet som ni har bevarat?

Dessa två nedan är mina äldsta, min mormors far Joel Jonasson och hans hustru Blenda Kvarnström. De är tagna före året 1892, det år då Blenda dog i tbc.

Äldre foton har ofta ett tryck med fotografens namn som kan väcka spännande frågor. På dessa två står det: ”Julius Jacobsen, Fredriksbergsgade 36, Köpenhamn”. Vad i hela friden gjorde två unga, gifta personer, bosatta i södra Småland, i Köpenhamn? På den tiden var det högst ovanligt att enklare folk lämnade hembygden och definitivt ovanligt att man åkte över till ett annat land för en kortare tur.

Jag tror att man förberett en emigration till Amerika och för detta tillfälle fotograferat sig samtidigt som man beställt eller informerat sig om resan. Varför kom man inte iväg? Det ligger nära till hands att tänka sig Blendas sjukdom som orsak. Den hemska tanke som slår mig när jag kommit så långt i analyserna av två gamla foton är då att tack vare Blendas död stannade Joel med sina små barn kvar i Sverige, däribland min mormor. Hade hon inte blivit sjuk hade alltså jag inte funnits, inte heller mina barn och barnbarn.

Gamla foton kan berätta mycket och kan också skapa förvirring och förundran i tankearbetet rörande existentiella frågor.

31 dec 2015

Gamla släktfoton och släktforskning hör ihop. Jag har gjort 23 gratis videoavsnitt, vardera på ca 12 minuter om hur man börjar släktforska. Ni hittar dem genom att klicka här.